Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

4 ноябрь, сешанба, 1997 йил

Сотувда эркин нархда. № 226 (1743)

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 1 ноябрь куни АҚШ Давлат котибининг Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги бўйича махсус маслаҳатчиси Стивен Сестанович раҳбарлигидаги делегация аъзоларини қабул қилди.

Мамлакатимиз раҳбари АҚШда Ўзбекистон билан ҳамкорлик масалалари билан шуғулланадиган алоҳида янги гуруҳ ташкил этилаётганидан мамнуният билдириб, С. Сестановичнинг ташрифи ўзаро муносабатларимизни янада мустаҳкамлашга хизмат қилажагини таъкидлади.

-- Биз сизни нафақат АҚШ расмий доираларининг вакили, балки Ўзбекистон-Америка Қўшма Комиссиясининг раҳбари деб ҳам биламиз, -- деди Ислом Каримов. -- Давлатларимиз ўртасидаги сиёсий, савдо-иқтисодий ва бошқа масалаларни мувофиқлаштириш билан шуғулланадиган мазкур Комиссиянинг тузилиши ўзаро муносабатлардаги ижобий қадамдир.

С. Сестанович икки мамлакат ўртасидаги ҳамкорлик алоқаларини кенгайтириш ишига ҳисса қўшаётганидан мамнуният изҳор этиб, самимий қабул учун Президентга миннатдорлик билдирди.

Суҳбат чоғида Ўзбекистон билан Америка Қўшма Штатлари ўртасидаги ўзаро ҳамкорлик алоқалари, хусусан, савдо-иқтисодий соҳадаги ҳамкорликни ривожлантириш, шунингдек, минтақавий хавфсизлик билан боғлиқ масалалар юзасидан фикрлашиб олинди.

Қабул маросимида Президентнинг Давлат маслаҳатчиси В. Норов, ташқи ишлар вазири А. Комилов, мудофаа вазири Х. Турсунов иштирок этди.

Қабул маросимида АҚШнинг Ўзбекистондаги муваққат ишлар вакили Жозеф Лимпрехт ҳозир бўлди.

(ЎзА)

Суратда: қабул пайти.
А. ТЎРАЕВ олган сурат.

ҚАШҚАДАРЁ ВИЛОЯТИ МЕҲНАТКАШЛАРИГА

Азиз қашқадарёликлар!

Пахта тайёрлаш йиллик режасини ўз вақтида адо этиб, республика хирмонига салмоқли ҳисса қўшганингиз билан чин кўнгилдан табриклайман!

Ҳар қарич ери бебаҳо хазина бўлган Қашқадарё воҳасининг ўзига хос табиати, иқлим шароити яхши маълум. Бунинг устига эндигина ўсиб чиққан ғўза баҳорги дўл ва жаладан қаттиқ талофат кўрди. Шунга қарамай, мўл ҳосил етиштириш, ибрат кўрсатиш ҳамманинг қўлидан келавермайди. Сабр-бардошли, иродаси мустаҳкам, эътиқоди баланд инсонларгина бундай юмушларнинг уддасидан чиқади. Сизлар бобокалонларимизга хос меҳнатсеварлик, лафзи ҳалоллик ва мардлик каби фазилатларни намоён этиб, республика бўйича энг кўп -- 420 минг тонналик хирмон кўтардингиз. Халқона айтганда, эр кишиларнинг ишини қилдингиз.

Бу ғалаба яна шундан далолатки, одамлар астойдил меҳнат қилинса, рўзғор тўкин, мамлакат фаровон бўлишини тўғри идрок этмоқдалар. Улар онгида янгича қарашлар, моддий манфаатдорлик, ерга, юртга эгалик ҳисси тобора чуқур шаклланиб бормоқда. Ислоҳотлар моҳияти ҳам аслида ана шундан иборат. Бошқарувнинг қуйи бўғинидан юқорисигача тартиб-интизом, ҳалоллик қарор топса, агротехника қоидаларига қатъий амал қилинса, деҳқон меҳнатига яраша даромад олса, омбор ҳам ғаллага тўлади, пахта ҳам мўл бўлади. Буни сиз, қашқадарёлик деҳқонлар амалда исбот этдингиз.

Қадрдон дўстларим!

Ҳаётимнинг бир қисми Қашқадарёда ўтгани, танти феълингизни билганим учун бу саховатли заминга ҳамиша фарзандлик меҳри билан қарайман. Бугун барчангизни бағримга босиб, меҳнат зафарингиз билан яна бир бор муборакбод этаман.

Сизларга тинчлик-омонлик, бахту саодат тилайман! Буюк аждодларимиз руҳи-поклари доим мададкор бўлсин! Оллоҳ ўз паноҳида асрасин!

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти.

САМАРҚАНД ВИЛОЯТИ МЕҲНАТКАШЛАРИГА

Азиз дўстлар! Юртдошлар!

Пахта етиштириш борасида эришган муваффақиятингиз билан чин дилдан қутлайман. Сизлар кўтарган 250 минг тонналик хирмон бу йил ҳар қачонгидан кўра фидокорона меҳнат қилганингиздан далолат. Сиз эришган марра нафақат моддий, авваламбор катта маънавий аҳамиятга эгадир. Шу боис сизнинг бугунги ютуғингиз айниқса қадрлидир.

Негаки, гуллаб-яшнаган бу муборак заминда қадим замонлардан юксак деҳқончилик маданияти қарор топган. Сизлар қўлга киритган бугунги муваффақият замирида ота-боболаримиз яратган бой анъаналарга таяниб иш юритиш, деҳқончилик маданиятини юксалтириш, одамларнинг руҳини кўтариш, замонавий техника ва технологиядан оқилона фойдаланиш, энг муҳими, ерга меҳр қўйиш, унга нисбатан эгалик туйғусини чуқур ҳис этиш каби фазилатлар мужассам.

Ҳаётга муносабат ўзгариб, янгича тафаккур шаклланаётгани туфайли вилоятда деҳқон меҳнати ва ислоҳотлар ўзининг самараларини бермоқда. Буни қарзга эмас, даромад ҳисобига яшашни одат қилган илғор Пахтачи тумани меҳнаткашлари мисолида яққол кўриш мумкин. Уларнинг ташаббус, изланиш ва тадбиркорликка асосланган иш тажрибаси нафақат вилоят, балки бутун мамлакатда оммалаштиришга муносиб.

Яна бир фикрни катта мамнуният билан сиз азизларга билдирмоқчиман. Қандай оғир кунлар, инжиқ мавсумлар деҳқонлар бошига тушган бўлса ҳам, қандай мураккаб синовлардан ўтган бўлсак ҳам мен ҳеч қачон ўз туғилган ва вояга етган эл-юртимга, унинг буюк имкониятларига ва келажагига меҳримни-ишончимни дариғ тутганим йўқ.

Қадрли ҳамюртларим!

Сизлар бугун юксак маррани эгаллаб, барчамизни мамнун этдингиз. Меҳнат зафарингиз яна бир бор муборак бўлсин. У ҳар бирингизнинг дастурхонингизга қут-барака олиб келсин, янгидан-янги муваффақиятларга руҳлантириб турсин! Барчангизга тинчлик-омонлик, эзгу ишларингизда омад тилайман. Яратганнинг ўзи ҳамиша мададкор бўлсин!

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ПРЕЗИДЕНТИНИНГ

ФАРМОНИ

ТОШКЕНТ МЕТРОПОЛИТЕНИ ҚУРИЛИШИДА, ЛОЙИҲАЛАШТИРИШ ВА УНДАН ФОЙДАЛАНИШДА АЛОҲИДА НАМУНА КЎРСАТГАН ХОДИМЛАРДАН БИР ГУРУҲИНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Кўп йиллик ҳалол меҳнати, ишлаб чиқаришда юксак кўрсаткичларга эришгани, халқлар ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлаш ва ҳуқуқ-тартиботни таъминлашдаги хизматлари, шунингдек, ижтимоий ҳаётдаги фаол иштироки учун қуйидагилар мукофотлансин:

«МЕҲНАТ ШУҲРАТИ» ОРДЕНИ БИЛАН

Абдуллаев Зикир -- «Тошметроқурилиш» қурилиш бошқармаси 1-қурилиш-монтаж бошқармасининг пардозчилар бригадаси бошлиғи

Маҳамедов Ҳамид -- Тошкент метрополитени «Ўзбекистон» электродепоси бошлиғи

Ҳамроев Рафиқ -- «Тошметроқурилиш» қурилиш бошқармаси 2-тоннел отрядининг 5-участкаси механиги

«ДЎСТЛИК» ОРДЕНИ БИЛАН

Бакарас Валентина Михайловна -- Тошкент метрополитени ҳаракат хизмати поезд диспетчери

Гулаков Николай Егорович -- Тошкент метрополитени электр таъминоти хизмати кабел тармоқлари ва ёритиш дистанцияси бошлиғи

Ишмуҳаметов Рафаэл Абдулович -- «Тошметроқурилиш» қурилиш бошқармаси 2-тоннел отрядининг комплекс бригадаси бошлиғи

Павленко Владимир Васильевич -- «Тошметроқурилиш» қурилиш бошқармаси автобазаси ҳайдовчиси

Саифов Аҳматжон Махсаджаевич -- «Тошметроқурилиш» қурилиш бошқармаси ишлаб чиқариш-технологик бутлаш бошқармаси ишчиси

Симонов Петр Иванович -- «Тошметролойиҳа» жамоа корхонасининг ташкил этиш ва механизациялаш бўлими бошлиғи

Тахтарова Тамара Федоровна -- Тошкент метрополитени электромеханиги

Шоабдураҳимов Шоинoят -- Тошкент метрополитени бошлиғининг маслаҳатчиси

II-ДАРАЖА «ШОН-ШАРАФ» ОРДЕНИ БИЛАН

Шодиев Қутлибой -- Тошкент шаҳар ички ишлар Бош бошқармаси метрополитенни қўриқлаш бўйича ички ишлар бўлими навбатчи қисмининг катта инспектори

«ЖАСОРАТ» МЕДАЛИ БИЛАН

Маназаров Мирзаназар Тўхтаназарович -- Тошкент шаҳар ички ишлар Бош бошқармаси метрополитенни қўриқлаш бўйича ички ишлар бўлимининг бўлинмаси командири

«ШУҲРАТ» МЕДАЛИ БИЛАН

Котомцев Петр Александрович -- «Тошметроқурилиш» қурилиш бошқармаси механизациялаш бошқармасининг экскаватор машинисти

Прусс Леонид Павлович -- «Тошметроқурилиш» қурилиш бошқармаси 2-қурилиш-монтаж бошқармасининг участка бошлиғи

Расулзода Элхон Искандар ўғли -- Тошкент метрополитени катта электр механиги

Тамбовцев Анатолий Дементьевич -- Тошкент метрополитени устаси

ва қуйидагиларга фахрий унвонлар берилсин:

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ҚУРУВЧИ»

Жаилаев Омонгелди Оқиловичга -- «Тошметроқурилиш» қурилиш бошқармаси 2-қурилиш-монтаж бошқармаси проходкачиси

Жданов Владимир Николаевичга -- «Ўзбектрансқурилиш» Давлат уюшмасининг «Тошметроқурилиш» қурилиш бошқармаси -- Тошкент метрополитени қурилиши бошқармасининг бош муҳандиси

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ТРАНСПОРТ ХОДИМИ»

Йўлдошев Асқар Кўчқоровичга -- Тошкент метрополитени электр поезди машинисти

ШУНИНГДЕК ҚУЙИДАГИЛАР ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАНСИН

Абдувосиқов Абдурасул Ҳасанович -- «Тошметролойиҳа» жамоа корхонаси конструкторлик бўлимининг бошлиғи

Нормуродов Амирқул Шоймхуррамович -- «Тошметроқурилиш» қурилиш бошқармаси 1-қурилиш-монтаж бошқармасининг электр пайвандчиси

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1997 йил 3 ноябрь.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

Ғ. Қ. ТИШАЕВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МИЛЛИЙ ХАВФСИЗЛИК ХИЗМАТИ ЧЕГАРА ҚЎШИНЛАРИ БОШ БОШҚАРМАСИ БОШЛИҒИ – ҚЎМОНДОНИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Вазирлар Маҳкамаси ҚАРОР ҚИЛАДИ:

Ғафуржон Қодирович Тишаев Ўзбекистон Республикаси Миллий хавфсизлик хизмати Чегара қўшинлари Бош бошқармаси бошлиғи -- Қўмондони этиб тайинлансин.

Вазирлар Маҳкамаси Раиси
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1997 йил 3 ноябрь.

● ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИДА

Вазирлар Маҳкамасида республика халқ хўжалиги тармоқларини 1997-1998 йиллар кузқиш даврида ишлашга тайёрлаш масалалари бўйича Комиссиянинг кенгайтирилган мажлиси бўлди. Мажлисни Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков бошқарди.

ҚИШГА ПУХТА ТАЙЁРГАРЛИК КЎРАЙЛИК

Мажлисда вазирликлар ва идораларнинг, маҳаллий бошқарув органларининг, муҳокама қилинаётган масалалар юзасидан Вазирлар Маҳкамаси қарорларини бажариш учун масъул бўлган бошқа ташкилотларнинг раҳбарлари иштирок этди.

Мажлис иштирокчилари Коммунал хизмат кўрсатиш, Энергетика ва электрлаштириш, Соғлиқни сақлаш, Халқ таълими вазирларининг, «Кўмир» акционерлик бирлашмаси бош директорининг, шунингдек республиканинг бир қанча вилоят ва шаҳарлари раҳбар ходимларининг ҳисоботларини тингладилар.

Мажлисда куз-қиш даврига ўтган йилдагига нисбатан яхшироқ тайёргарлик кўрилгани қайд этилди, бироқ республиканинг бир қанча вилоят ва шаҳарларида мавжуд муаммоларни ҳал этишга етарли даражада жиддий ёндошилмаган. Қорақалпоғистонда, Андижон, Бухоро, Жиззах, Қашқадарё, Наманган ва Самарқанд вилоятларида сув қувурлари тармоқларини обдон таъмирлаш, техникавий мақсадларда ишлатиладиган туз, ёқилғи ғамлаб қўйиш ишлари қониқарсиз экани таъкидланди. Республиканинг бошқа вилоят ва шаҳарларида, пойтахтда ҳам бу борада камчиликлар мавжуд.

Мажлис иштирокчилари қиш шароитида ишлашга тайёргарлик кўриш билан боғлиқ тадбирлар дастурини тўла-тўкис амалга ошириш чораларини белгиладилар, бу масалани доимо назорат қилиб туриш тавсия этилди. Мактаблар, болалар ва мактабгача тарбия муассасалари, шифохоналар, поликлиникалар, ётоқхоналар, ўқув юртлари, уй-жойлар, шунингдек қишлоқ хўжалик иншоотлари ва бошқа объектларни иссиқлик билан таъминлашга алоҳида эътибор бериш талаб қилинади. Бунинг учун иссиқлик билан таъминлайдиган асосий иншоотлар, қурилмалар, машина-ускуналар, иссиқлик, сув, газ қувурларини, электр, канализация тармоқлари, қозонхоналар, печлар, биноларнинг томларини таъмирлашни тезда тугаллаш зарур.

Мажлисда коммунал хизмат учун дебиторлик қарзларини тўлаш, иссиқлик билан таъминлайдиган корхоналарни зарур миқдордаги ёқилғи билан ўз вақтида таъминлаш масалалари ҳам кўриб чиқилди.

Мажлисда Ўзбекистон Президентининг Давлат маслаҳатчиси Т. Алимов, республика Бош вазирининг ўринбосарлари Р. Юнусов, Қ.Ҳаққулов, К. Раҳимов иштирок этди.

(ЎзА)

САМАРҚАНД ВИЛОЯТИ ПАХТАКОРЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

Самарқанд вилояти пахтакорлари маррага етди. Қабул пунктларига 250 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» топширилди. Гектар бошига ўртача 26 центнердан ҳосил кўтарилди.

Давлат буюртмасини 135 фоиз бажариб, ҳосилдорликни 40 центнерга етказган Пахтачи, шунингдек, Пастдарғом, Иштихон, Гўзалкент, Жомбой, Каттақўрғон, Нуробод туманлари деҳқонлари ялпи хирмонга муносиб улуш қўшди. Пахта йиғим-теримида ҳамжиҳатлик, ишнинг қатъий интизом ва уюшқоқлик билан ташкил этилиши муваффақият гарови бўлди.

Ҳали далада ҳосил мўл. Вилоят пахтакорлари йил бўйи қилинган фидокорона меҳнат эвазига етиштирилган пахтани нес-нобуд қилмай йиғиштириб олиш ва яна 10 минг тонна «оқ олтин» топшириш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

(ЎзА)

ҲУҚУҚИЙ БИЛИМНИ ОШИРИШГА ЭЪТИБОР

Андижонда «Ўзбекистон Республикасининг янги Жиноят-ижроия кодекси: муаммолар ва уларни амалиётда ҳал этиш» мавзуида минтақавий илмий-амалий конференция бўлиб ўтди. Республика Прокуратураси ва Ички ишлар вазирлиги томонидан ўтказилган бу анжуманда Фарғона, Наманган, Андижон вилоят прокурорлари, уларнинг ўринбосарлари, шаҳар ва туман прокурорлари ҳамда Ички ишлар вазирлиги идоралари раҳбарлари иштирок этди.

Анжуман қатнашчилари Жиноят-ижроия кодекси қоидаларини ҳаётга татбиқ этиш, унга тўла риоя қилинишини таъминлаш, шунингдек, аҳоли, айниқса ёшлар ўртасида қонунчилик ва ҳуқуқий билимларни кенг тарғиб этиш масалалари юзасидан фикр алмашдилар. Жойларда маъмурий идоралар ходимларининг ўзаро ҳамжиҳатликда иш олиб бориши, бу борада кенг жамоатчиликка таяниши ғоят муҳим эканлигига эътибор қаратилди.

(ЎзА)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ ҚАРОРИ

ЖАМИЯТДА ҲУҚУҚИЙ МАДАНИЯТНИ ЮКСАЛТИРИШ МИЛЛИЙ ДАСТУРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

1. Жамиятда ҳуқуқий маданиятни юксалтириш миллий дастури тасдиқлансин (илова қилинади).

2. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси:

Жамиятда ҳуқуқий маданиятни юксалтириш миллий дастурини рўёбга чиқаришга қаратилган тадбирлар режасини ишлаб чиқсин ва тасдиқласин;

юридик ўқув юртларининг моддий-техника ва молия базасини мустаҳкамлаш, юридик адабиёт нашр этишга давлат мададини таъминлаш чора-тадбирларини кўрсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги: аҳолининг, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ходимларининг, мансабдор шахслар ва мутахассисларнинг ҳуқуқий маданиятини ошириш, адвокатлар бюролари, ҳайъатлари ва фирмаларини, шунингдек юристларнинг маслаҳат бериш ва маърифат ишлари билан шуғулланувчи турли жамоат бирлашмаларини қўллаб-қувватлашга қаратилган ишлар мувофиқлаштирилишини таъминласин;

юристларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишни такомиллаштирсин;

қонун ҳужжатларини фуқароларга, маҳаллий давлат ҳокимияти органларига, судлар, адлия органлари, жамоат бирлашмалари ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, шунингдек, бошқа корхоналар, муассасалар ва ташкилотларга ўз вақтида етказсин;

аҳолига адвокатлик ва нотариал хизмати кўрсатишни, айниқса қишлоқ жойларда кенгайтириш чораларини кўрсин.

4. Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги ва Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда:

мактабгача тарбия муассасалари, умумий ўрта мактаблар, академик лицейлар, касб-ҳунар коллежларида ва олий ўқув юртларида ҳуқуқий таълим ва ҳуқуқий тарбия бўйича ўқув дастурлари ҳамда услубий тавсияномалар ишлаб чиқилишини таъминласинлар;

таълим муассасаларида адлия, прокуратура, ички ишлар органлари ходимлари, бошқа мутахассислар иштирокида ўқув машғулотлари ўтказилишини ташкил этсинлар;

юридик фанларни тестлар ва давлат имтиҳонлари тизимига киритиш масаласини кўриб чиқсинлар;

педагоглар ва тарбиячиларнинг ҳуқуқий маданиятини ошириш учун таъсирчан чоралар кўрсинлар;

юридик ўқув юртларига чет элдаги ўқув марказлари, таниқли ҳуқуқшунос олимлар билан алоқа боғлашда ёрдам берсинлар.

5. Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитаси:

илмий, илмий-оммабоп ва юридик маълумотнома адабиётлар нашр этишни кўпайтирсин;

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ва бошқа манфаатдор ташкилотлар билан биргаликда юридик адабиёт нашр этиш соҳасидаги ишларни мувофиқлаштириш ва чоп этилаётган адабиётларнинг сифатини ошириш мақсадида олимлар, амалиётчилар ва мутахассислар иштирокида таҳририят-ноширлик ишлари кенгаши тузсин.

6. Маҳаллий давлат ҳокимияти органлари:

қабул қилаётган ҳужжатлари Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига ва қонунларига мос бўлишини таъминласинлар;

муҳим қарорларни аҳолининг кенг қатламлари муҳокамасига ҳавола этсинлар;

ҳуқуқий таълимни ва ҳуқуқий тарбияни турли ижтимоий гуруҳларнинг хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда ташкил этсинлар, бу иш тегишли тартибда вилоят, шаҳар ва туманларда мувофиқлаштирилишини таъминласинлар.

7. Оммавий ахборот воситалари қонун ҳужжатларини тушунтиришга ва аҳолининг ҳуқуқий маданиятини юксалтиришга қаратилган эшиттиришлар ва мақолалар сифатини оширсин.

8. Қуйидагиларга:

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясига -- ҳуқуқий тарбия ҳамда аҳолининг ҳуқуқий маданиятини ошириш муаммоларига бағишланган илмий тадқиқотларни ривожлантириш;

судларга -- одил судлов маданиятини ва унинг тарбиявий ролини сифат жиҳатидан янги босқичга кўтариш, ишларни жамоатчиликни жалб қилган ҳолда кўришни кўпроқ амалиётга киритиш;

жамоат бирлашмаларига, шу жумладан жамғармалар, иттифоқлар ва уюшмаларга, шунингдек фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига -- ҳуқуқий таълим ва ҳуқуқий тарбиянинг турли шаклларидан самарали фойдаланиш, аҳолининг турли ижтимоий гуруҳларига ҳуқуқий ёрдам олишда кўмаклашиш тавсия этилсин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Раиси
Э. ХАЛИЛОВ.

Тошкент шаҳри,
1997 йил 29 август.

(Миллий дастур матни 2-саҳифада эълон қилинмоқда).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ 1997 ЙИЛ 29 АВГУСТДАГИ ҚАРОРИ БИЛАН ТАСДИҚЛАНГАН

ЖАМИЯТДА ҲУҚУҚИЙ МАДАНИЯТНИ ЮКСАЛТИРИШ МИЛЛИЙ ДАСТУРИ

Ўзбекистон демократик ҳуқуқий давлатни қуриш ва адолатли фуқаролик жамиятини шакллантириш йўлидан дадил бориб, жаҳон ҳамжамиятида мустаҳкам ўрин эгалламоқда. Барқарорлик ва тартиб, миллатлараро тотувлик ва фуқаролар аҳиллиги туфайли ёш давлатимиз ишонч ва ҳурматга сазовор бўлмоқда.

Мамлакатимизда иқтисодиёт, сиёсат, давлат қурилиши, ҳуқуқий тизим ва жамиятни маънавий ўзгартириш соҳасида кенг кўламли ислоҳотлар ўтказилмоқда. Ўтказилаётган ислоҳотларнинг қонуний замини яратилди. Ижтимоий-сиёсий ҳаётнинг ҳуқуқий асослари изчиллик билан мустаҳкамланмоқда ва такомиллаштирилмоқда.

Ватанимизнинг ривожланиши ва ислоҳотларнинг муваффақияти кўп жиҳатдан халқнинг ҳуқуқий онги ҳамда ҳуқуқий маданияти даражасига боғлиқдир. Шахснинг сиёсий фаоллиги, унинг чинакам фуқаровий муносабати, демократик ислоҳотларга интилувчанлиги белгиланган мақсадларга тезроқ эришишнинг муҳим омилидир.

Юксак ҳуқуқий маданият -- демократик жамият пойдевори ҳамда ҳуқуқий тизим етуклигининг ифодасидир. У жамиятдаги турли хил ҳаётий жараёнларга фаол таъсир кўрсатувчи, фуқароларнинг, барча ижтимоий гуруҳларнинг жипслашувига кўмаклашувчи, жамиятнинг яхлитлиги ҳамда батартиблигини таъминловчи ва мустаҳкамловчи омилдир. Қонунни ҳурмат қилиш ҳуқуқий жамиятнинг, сиёсий ва ҳуқуқий тизимлар самарали фаолият кўрсатишининг асосий талабларидан бири ҳисобланади.

Ҳуқуқий маданият -- умумий маданиятнинг ажралмас таркибий қисми. Инсонлар онгида шундай ишонч қарор топиши керакки, ҳуқуқий билимларга эга бўлган ва уларни амалиётда татбиқ эта оладиган кишигина маданиятли ва билимли деб ҳисобланиши мумкин.

Жамият ва давлат тараққиётининг ҳозирги ҳолати ҳуқуқий муносабатлар барча иштирокчиларининг ҳуқуқий маданиятини, ҳуқуқий саводхонлигини ҳар томонлама оширишни талаб қилмоқда. Ҳуқуқий маданият ҳуқуқий билим, ҳуқуқий эътиқод ва изчил амалий фаолият мажмуи сифатида жамият ва давлат олдида турган вазифаларнинг муваффақиятли ҳал этилишини таъминлайди.

Мамлакатимизда инсон ҳуқуқлари ва манфаатларини таъминлаш, ижтимоий ҳаётни демократлаштириш учун шарт-шароитлар яратиш ва ҳуқуқий давлат асосларини шакллантириш заруриятидан келиб чиққан ҳолда ушбу Миллий дастур қабул қилинмоқда.

УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

Миллий дастурнинг мақсади аҳолининг барча қатламлари ҳуқуқий саводхонликка эришишлари, юксак даражадаги ҳуқуқий онгга эга бўлишлари ҳамда ҳуқуқий билимларини кундалик ҳаётда қўллай олишлари учун ҳуқуқий маданиятни шакллантиришнинг кенг қамровли мунтазам тизимини яратишдир.

Кўрсатилган мақсадга эришишда асосий вазифалар қуйидагилардан иборат:

ҳуқуқий таълим ва ҳуқуқий тарбия тизимини такомиллаштириш;

барча давлат органлари, мансабдор шахслар ва фуқароларнинг қонунга ҳамда ҳуқуққа ҳурмат билан муносабатда бўлишига эришиш;

аҳолининг ҳуқуқий саводхонлигини ошириш;

фуқароларнинг ижтимоий-ҳуқуқий фаоллигини таъминлаш.

Ҳуқуқий маданиятни шакллантириш ва юксалтириш соҳасидаги давлат сиёсати қуйидаги принципларга асосланади: инсон ҳуқуқлари ва эркинликларининг устуворлиги; Конституция ва қонуннинг устунлиги; демократияга асосланганлик; ижтимоий адолат; илмийлик; узлуксизлик; ҳуқуқий тарбиядаги ворислик ҳамда умумийлик; ҳуқуқий ахборотнинг ҳамма учун очиқлиги; ҳуқуқий тарбия ва ҳуқуқий маорифнинг бирлиги ҳамда уларга табақалаштирилган ёндашув.

Юксак ҳуқуқий маданиятни шакллантириш бўйича давлат сиёсатининг устувор йўналишлари қуйидагилардан иборат:

фуқаро, жамият ва давлатнинг ўзаро муносабатларида аҳолининг ҳуқуқий маданияти ҳамда ижтимоий фаоллиги юксалишини таъминлаш;

аҳолининг ҳуқуқий маданиятини шакллантиришда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, жамоат бирлашмалари, оммавий ахборот воситаларининг ролини кучайтириш;

аҳолини ҳуқуқий ахборот билан таъминлаш, илмий-оммабоп юридик адабиётлар нашр қилиниши ва тарқатилишини давлат томонидан қўллаб-қувватлаш;

ҳуқуқий таълим ва ҳуқуқий тарбия воситалари ва усулларини такомиллаштириш;

юридик таълим, кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлашнинг замонавий тизимини ривожлантириш;

ҳуқуқий маданиятнинг илмий асосларини тадқиқ этишни рағбатлантириш, ижтимоий-ҳуқуқий тадқиқотларни ташкил этиш;

миллий анъаналар ҳамда жаҳон тажрибасидан фойдаланиш асосида аҳолининг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданиятини шакллантириш.

Аҳолининг ҳуқуқий маданиятини шакллантириш бўйича давлат сиёсатини муваффақиятли амалга ошириш, бир томондан, жамиятнинг ҳар бир аъзоси ҳуқуқий билимларнинг муайян даражасини ўзлаштириб олиши учун зарур бўлган шарт-шароит яратишни, иккинчи томондан -- турли ижтимоий гуруҳларнинг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда ҳуқуқий маорифни табақалаштиришни назарда тутади.

ФУҚАРО, ЖАМИЯТ ВА ДАВЛАТНИНГ ЎЗАРО МУНОСАБАТЛАРИДА АҲОЛИНИНГ ҲУҚУҚИЙ МАДАНИЯТИ ВА ИЖТИМОИЙ ФАОЛЛИГИНИ ЮКСАЛТИРИШ

Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси шахс ва давлат ўзаро масъуллигининг ҳуқуқий асосларини мустаҳкамлаб қўйган. «Инсон -- давлат» муносабатларида устуворлик инсонга тегишли. Давлат ҳокимияти органларининг фаолияти инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини муҳофаза қилишга қаратилиши лозим.

Инсон ҳуқуқлари -- инсонпарвар демократик ҳуқуқий онгнинг ўзагидир. Ҳуқуқий онг даражаси -- бу одамларнинг ҳуқуқлардан шунчаки хабардорлиги, қонунларни билишигина эмас. Бу, энг аввалло, қонунларга риоя этиш ва уларни бажаришга тайёрлик, қонунга итоаткорлик, ҳуқуқни ва одил судловни ҳурмат қилишдир.

Мукаммал қонун ҳужжатлари ҳуқуқий маданиятни юксалтиришнинг муҳим шарти, ҳуқуқий давлат қарор топишининг зарурий белгиси ҳисобланади. Мамлакатимиз қонун ҳужжатларини инсон ҳуқуқлари соҳасидаги халқаро нормалар ва стандартларга изчиллик билан мувофиқлаштириб бориш зарур. Қонунлар ҳаётий, амалиёт билан узвий боғлиқ бўлиши ва ундан келиб чиқиши лозим. Бунда қонунлар тўғридан-тўғри амал қилиш кучига эга бўлиши керак. Ижро этувчи органлар қонун ости ҳужжатларини қонунларга қўшимча киритиш сифатида эмас, балки уларнинг ижросини таъминлаш учунгина қабул қилишлари мумкин.

Демократик ислоҳотларни монанд ҳуқуқий таъминлашнинг энг муҳим шарти қонунчиликнинг изчил бўлишидир. Қонунлар ўзаро қатъий мувофиқлашиши, Конституцияга асосланиши, миллий ҳуқуқий тизимнинг ривожланишига кўмаклашиши лозим.

Қонунчилик тизимини такомиллаштириш билан бир қаторда қонунларнинг ҳаётга аниқ ва изчил татбиқ этилишига, уларга қатъий ҳамда оғишмай риоя қилинишига эришиш зарур. Ҳеч бир давлат органи, мансабдор шахс ва инсон қонунга бўйсуниш мажбуриятидан озод қилиниши мумкин эмас.

Давлат томонидан ҳамда жамоатчилик тузилмалари фаолиятини кучайтириш орқали қонунларни рўёбга чиқаришнинг таъсирчан механизмини яратиш муҳим аҳамият касб этади. Инсон ҳуқуқлари ва эркинликларига риоя этилиши устидан бошқарув ҳамда назоратнинг янги самарали воситаларини шакллантириш зарур.

Қонунчиликда ички уйғунликнинг мавжудлиги, турли ҳуқуқий ҳужжатлар ўртасида зиддиятнинг йўқлиги, қонунларга оғишмай риоя этилишини таъминловчи таъсирчан механизмлар яратилганлиги фуқароларни қонунларга итоаткорлик руҳида тарбиялаш, ҳар кимда қонунга ҳурмат туйғусини шакллантириш учун зарурдир.

Инсон ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини самарали ҳимоя қилишни, биринчи навбатда, суд орқали ҳимоя қилишни таъминлаш Ўзбекистонда амалга оширилаётган ҳуқуқий ислоҳотнинг энг муҳим вазифаларидан бири ҳисобланади. Ҳар бир кишининг қонунийлик ва адолат тантана қилишига бўлган қатъий ишончи шунга асосланиши керакки, қонунни бузган шахс жазосиз қолмайди ва ҳар ким бузилган ҳуқуқи тикланишини ҳамда унга етказилган моддий ва маънавий зарарнинг қопланишини талаб қилишга ҳақлидир.

Аҳоли ҳуқуқий маданият даражасининг оширилиши қонун чиқарувчи, ижро этувчи ва суд ҳокимияти ходимларининг билимдонлигига кўп жиҳатдан боғлиқ.

Фуқаролик жамиятининг ҳуқуқий маданият даражаси жамоат бирлашмалари, жамғармалар, иттифоқлар, уюшмалар, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларининг кенг тармоғи мавжудлиги ҳамда бу демократик тузилмаларнинг муайян шахс ва жамиятнинг ҳуқуқларини таъминлашдаги ижтимоий фаоллиги билан белгиланади.

Фуқароларнинг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданиятини юксалтиришда касаба уюшмалари, ёшлар ва хотин-қизлар ташкилотлари муҳим ўрин тутади. Улар ҳуқуқий таълим ва ҳуқуқий тарбиянинг турли шаклларидан янада самарали фойдаланишлари, фуқароларнинг ижтимоий-ҳуқуқий фаоллигини кучайтиришга катта ҳисса қўшишлари лозим.

Жамоат бирлашмалари аҳолининг турли ижтимоий гуруҳларига тегишлича ҳуқуқий ёрдам кўрсатишга, жамоатчилик юридик маслаҳатхоналари ташкил этишга, инсон ҳуқуқлари, ижтимоий масалалар, пенсия таъминоти, никоҳ-оила муносабатлари бўйича қонунлар тўпламларини нашр этишга, юридик маълумотномалар, шунингдек турли касбдаги ходимларга мўлжалланган илмий-оммабоп ҳуқуқий адабиётлар чиқаришга алоҳида эътибор беришлари керак.

Ҳуқуқий тарбиянинг умумийлиги ва ҳуқуқий ахборотнинг ҳамма учун очиқлиги принципини рўёбга чиқаришда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, шу жумладан маҳаллаларнинг роли беқиёсдир. Улар аҳолининг ҳуқуқий маданиятини шакллантириш ва ҳуқуқий онгини оширишга бевосита ҳамда муттасил таъсир кўрсатишлари даркор.

Жамият ва давлат фуқароларнинг ҳуқуқий саводхонлигини юксалтиришга, уларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилишга ёрдам берадиган инсон ҳуқуқлари бўйича миллий институтлар, турли жамоатчилик ҳаракатлари, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи ташкилотларнинг фаолият юритишига кўмаклашади.

Халқни ҳуқуқий маърифатли қилишда профессионал юристлар ва уларнинг бирлашмалари муносиб ўрин эгаллашлари лозим. Демократик жамият юқори малакали юристларга эҳтиёж сезади. Уларнинг касбий фазилатлари ва билимларидан фойдаланиш жамиятнинг ҳуқуқий маданияти ва ҳуқуқий онгига улкан ижобий таъсир кўрсатишга қодир. Ўзбекистон юристлар уюшмасининг ташкил этилиши ва унинг таркибига кирадиган юристларнинг турли касбий бирлашмалари (судьялар, адвокатлар, ҳуқуқшунос олимлар иттифоқлари ва бошқалар) тузилиши ушбу Дастур вазифаларини рўёбга чиқаришда, фуқароларнинг ҳуқуқлари ва эркинликларини ҳимоя қилишда, шунингдек, юристларнинг касбга доир манфаатларини таъминлашда муҳим ўрин тутган бўлур эди. Аҳолини ҳуқуқий маърифатли қилиш ишига профессионал юристларнинг кучларини жалб қилиш юристлар уюшмасининг энг муҳим вазифаларидан биридир.

Ҳуқуқий тарбияни қўллаб-қувватлаш бўйича ҳукуматга қарашли бўлмаган жамғарманинг тузилиши жамиятнинг ҳуқуқий маданиятини ошириш ишига катта ҳисса қўшиши мумкин.

Оммавий ахборот воситалари ҳуқуқий билимлар ва ҳуқуқий маданиятни оммага изчил тарқатишлари лозим. Оммавий ахборот воситалари ижтимоий фикр ва ҳуқуқий маданиятни шакллантирувчи демократик институтлар бўлгани учун ҳам уларнинг бу борадаги фаолиятини кучайтириш зарурияти борган сари кўпроқ сезилмоқда.

ФУҚАРОЛАРНИНГ ҲУҚУҚИЙ ТАЪЛИМИ ВА ҲУҚУҚИЙ ТАРБИЯСИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ

Жамият ва давлат ижтимоий фаол ва қонунга итоаткор фуқароларни тарбиялашдан манфаатдордир. Давлат жамият маданий ҳаётининг таркибий қисми бўлмиш ҳуқуқий маданият тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилади.

Ҳуқуқий таълимнинг мақсади ҳар бир кишига амалий фаолиятда зарур бўладиган ҳуқуқий билимларни белгиланган давлат стандартларидан кам бўлмаган ҳажмда олиш имкониятини беришдан иборатдир.

Тарбиявий ва ўқув ишлари шахснинг ҳуқуқий онг даражасини инсон, жамият, давлат манфаатларига жавоб берадиган энг умумий юридик принциплар ва нормаларни англаб етишга қадар оширишга йўналтирилиши лозим.

Ҳуқуқий таълим узлуксиз бўлиб, ёшликдан бошлаб бериб борилиши лозим. Болалар мактабгача тарбия муассасаларидаёқ хулқ-атвор қоидаларидан хабардор бўлиши, маънавий ва баъзи ҳуқуқий нормалар тўғрисида бошланғич тушунчалар олиши, келгусида ўқув давомида бу билимлар кенгайтирилиши ва чуқурлаштирилиши, аниқ ифодаланган ҳуқуқий хусусият касб этиши зарур.

Ҳуқуқий ахборотдан барчанинг эркин фойдалана олишини таъминлаш, ҳар кимга ўзининг ҳуқуқий билимларини ошириш учун реал шароит яратиш фуқароларга ўз ҳуқуқлари ва эркинликларини тегишли тарзда амалга ошириш, бурчларини бажариш, жамиятнинг сиёсий ҳаётида онгли ва фаол иштирок этиш имконини беради.

Ҳуқуқий тарбиянинг ўтмишдан қолган фақат бир томонлама ахборот бериш -- маърифатчиликка йўналтирилганлигини бартараф этиб, уни қонунийликни мустаҳкамлаш, фуқароларнинг ҳуқуқлари ва эркинликларини муҳофаза қилиш вазифалари билан узвийроқ боғлаш зарур.

Шуни муттасил назарда тутиш керакки, ҳуқуқий тарбия инсонларни ҳуқуқ, қонунийлик руҳида тарбиялаш, ҳуқуқий маърифат, қонунга ҳамда ҳуқуққа нисбатан ижобий муносабатни шакллантириш билан чекланиб қолмай, балки шахснинг ижтимоий-ҳуқуқий фаоллигида, унинг ҳуқуқий маданиятида ўзининг тугал ифодасини топади.

Аҳолининг ҳуқуқий тарбияси ва таълимини такомиллаштиришга таълим ва тарбиянинг ҳали фойдаланилмаган механизмларини яратиш, улардан самарали фойдаланиш, тарбия ва таълимнинг янги шакллари ва воситаларини жорий этиш, моддий-техника негизини кучайтириш йўли билан эришилади.

Ҳуқуқий тарбия ва таълимни кучайтиришнинг асосий чоралари қуйидагилардан иборат:

давлат ҳуқуқий тарбия ва таълимнинг асосий ташкилотчиси сифатида таълим ва тарбиянинг усуллари ва воситаларини, бу фаолият билан бевосита шуғулланаётган муассасалар тузилмасини мунтазам равишда такомиллаштириб боради, ҳуқуқий тарбия ва ҳуқуқий таълимнинг муқобил тизимларини шакллантиришга ёрдам беради;

аҳоли ҳуқуқий маданиятини ошириш борасида давлат тузилмалари ва жамоат бирлашмаларининг кенг ҳамкорлигини таъминлаш; ушбу фаолиятни мувофиқлаштириш, кечиктириб бўлмайдиган ва истиқболдаги вазифаларни аниқлаш Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ва юристлар жамоат бирлашмалари фаолиятининг энг муҳим йўналишларидан бўлиб қолишига эришиш;

ҳуқуқий тарбия ва таълимнинг таълим-тарбия муассасалари томонидангина эмас, балки ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар, давлат органларининг ва корхоналарнинг (муассасалар, ташкилотларнинг), шунингдек маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг юридик хизматлари ходимлари иштирокида ҳам амалга оширилиши;

ҳуқуқий таълим ва ҳуқуқий тарбиянинг уларни мактабгача тарбия муассасаларида, умумтаълим мактабларида олиб борилишини назарда тутувчи норматив ва ўқув-услубий мезонларни ишлаб чиқиш, тасдиқлаш ҳамда янги ўқув фанларини жорий қилиш;

ҳуқуқий фанлар асосларини чуқур ўргатадиган ўқув юртлари ва уларда тайёрланадиган юридик кадрларнинг сонини иқтисодий, ижтимоий, демографик вазият ва жамиятнинг тегишли мутахассисларга бўлган эҳтиёжини белгиловчи бошқа омиллар эътиборга олинган ҳолда аниқлаш;

дарсликлар, ўқув қўлланмалари ва бошқа адабиётлар тайёрлаш ва нашр этишни давлат томонидан қўллаб-қувватлашни кучайтириш;

таълим ва тарбия муассасаларига дахлдор бўлмаган шахсларнинг (ишчилар, хизматчилар, уй бекалари, пенсионерлар, ҳарбий хизматчилар ва бошқаларнинг) ҳуқуқий тарбияси ва ҳуқуқий таълими тизимини такомиллаштириш. Бу ишга давлат юридик ўқув юртлари, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар, илмий-тадқиқот институтлари, ҳуқуқшунос олимлар ва бошқаларни жалб қилиш;

юридик ўқув юртларининг моддий-техника негизини мустаҳкамлаш.

Мамлакатда фуқаролик жамиятини шакллантириш, сиёсий-ҳуқуқий тизимни такомиллаштириш шароитларида ҳуқуқий маданиятни юксалтиришнинг янги воситалари ва усулларини жорий этиш лозим.

Ҳуқуқий маданиятни шакллантиришнинг восита ва усулларини такомиллаштириш мақсадида:

фуқаролар билан олиб бориладиган ҳуқуқий ишлар савиясини ошириш ҳамда ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларнинг ва ўқув юртларининг кадрлар билан етарли таъминланишига эришиш;

мансабдор шахсларнинг ҳуқуқий билими ва ҳуқуқий маданияти даражасига нисбатан алоҳида талаблар ишлаб чиқиш керак. Чунки улар қонунларни қатъий ижро этишга, ҳуқуқнинг сўзсиз амал қилишини таъминлашга, ҳуқуқий сиёсатни шакллантириш ва амалга оширишга даъват этилганлар.

Ҳуқуқий билимларни давлат идораларигина эмас, балки жамоат бирлашмалари томонидан ҳам оммалаштириш жамиятда ҳуқуқий маданиятни оширишнинг янги шакллари жумласига киради.

Юридик ўқув юртлари ҳамда ҳуқуқ соҳасида илмий муассасалари бўлмаган шаҳарларда ва қишлоқ жойларда ҳуқуқий таълимни ташкил этишга алоҳида эътибор бериш лозим.

Ҳуқуқий билимларни оммавий ахборот воситалари орқали тарғиб қилиш тизимини такомиллаштириш, барчага мўлжалланган юридик адабиётларни нашр этиш ҳуқуқий маданиятни оширишга кўмаклашади.

ДАВЛАТ ОРГАНЛАРИ ХОДИМЛАРИ, МАНСАБДОР ШАХСЛАР ВА ФУҚАРОЛАРНИНГ ҲУҚУҚИЙ САВОДХОНЛИГИНИ ОШИРИШ

Қонун ҳужжатларини қўлланиш амалиёти шуни яққол кўрсатадики, талайгина ҳуқуқбузарликлар, шу жумладан мансабдор шахслар томонидан фуқароларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари камситилиши ҳоллари ҳуқуқий билимнинг етарли эмаслиги, ҳуқуқий маданият даражаси пастлиги оқибатидир. Айнан шу сабабли, ҳуқуқлари бузилган фуқаролар ўз ҳуқуқини ҳимоя қилишнинг қонун ҳужжатларида назарда тутилган механизмидан, шу жумладан мансабдор шахсларнинг қонунга хилоф хатти-ҳаракатлари ва қарорлари устидан судга шикоят қилиш имкониятидан камдан-кам фойдаланадилар.

Ҳуқуқни писанд қилмасликка барҳам бериш, аҳолининг ҳуқуқий маданиятини ошириш ҳуқуқий ахборотдан фойдалана олиш имкониятини амалда таъминлашни талаб қилади. Бу жиҳатдан қонунларни ва, айниқса, идоравий норматив ҳужжатларни ўз вақтида нашр этиш зарур. Адлия вазирлиги томонидан чиқарилаётган «Вазирликлар, давлат қўмиталари ва идораларнинг меъёрий ҳужжатлари Ахборотномаси»нинг тиражини кўпайтириш ва унга эркин обуна бўлишни таъминлаш лозим. Ҳуқуқнинг айрим тармоқлари бўйича, шунингдек аҳолининг муайян гуруҳларига мўлжалланган норматив ҳужжатларнинг мавзуий тўпламларини нашр этиш ҳуқуқий ахборотдан фойдалана олишни таъминлашга катта ҳисса бўлур эди.

Замонавий ахборот таъминоти компьютер технологияларидан кенг фойдаланишни тақозо қилади. Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларининг илмий асосланган ягона маълумотнома тизимини ишлаб чиқиш ва ундан муштарийларнинг бемалол фойдалана олишини таъминлаш зарур.

Кенг ўқувчилар доирасига ҳам, аҳолининг айрим гуруҳларига, шу жумладан мансабдор шахсларга ҳам мўлжалланган оммабоп маълумотнома адабиётларни нашр этишни анча кўпайтириш аҳолини ахборотлар билан таъминлашни яхшилаш ва ҳуқуқий маданиятини оширишнинг муҳим йўналишига айланмоғи лозим. Амалдаги қонун ҳужжатларини қўлланиш масалаларини тушунтириб берадиган ва давлат органлари ходимларига, шунингдек давлатга қарашли бўлмаган ташкилотларнинг раҳбарларига мўлжалланган шарҳлар ва амалий қўлланмаларни нашр этишга алоҳида эътибор қаратиш керак.

Аҳолининг ҳуқуқий саводхонлигини таъминлашда оммавий ахборот воситалари катта аҳамиятга эга. Уларнинг ҳуқуқий мавзуларга эътиборини кучайтириш, аҳоли ўртасида кўпроқ кўтарилаётган юридик масалаларни даврий нашрлар саҳифаларида, телевидение ва радио эшиттиришларида тушунтириб бериш борасидаги ҳиссасини кескин ошириш зарур.

Давлат хизматчиларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимида, улар фаолиятининг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олиб, ҳуқуқий билим асосларини албатта ўқитиш мақсадга мувофиқдир.

Турли тоифадаги ходимлар малакасини ошириш табақалаштирилган бўлмоғи лозим. Аввраламбор, инсоннинг касбий тайёргарлигини оширишга интилиш керак. Турли касбдагилар ўз фаолиятларида оқилона қўллай оладиган тарзда ҳуқуқий билимга эга бўлсинлар. Давлат органлари ва уларнинг таркибий бўлинмалари раҳбарларига қўйиладиган талаблар ва малака тавсифномалари, даставвал инсон ҳуқуқлари ва эркинликларига оид ҳуқуқий билимларнинг зарур даражасини назарда тутиши керак.

Корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, ўқув юртлари ва маҳаллаларда фуқаролар билан ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларнинг ходимлари, адвокатлар ва ҳуқуқшунос олимларнинг учрашувларини ташкил этиш аҳолининг ҳуқуқий саводхонлигини оширишга кўмаклашади.

ЮРИДИК КАДРЛАРНИ ТАЙЁРЛАШ, ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА УЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ

Изчил, узлуксиз, ўзаро боғлиқ, замонавий талабларга жавоб берадиган юридик таълим тизимини яратиш жамиятда ҳуқуқий маданиятни юксалтиришнинг йўналишларидан биридир.

Таълимнинг барча босқичларини қамраб оладиган ўқув комплексларини ташкил этиш кадрларни тайёрлаш ва уларни қайта тайёрлашни такомиллаштиришнинг муҳим воситасидир.

Ҳозирда ва истиқболда қанча ва қандай ихтисосликлар бўйича ҳуқуқшунос мутахассислар керак деган масалани ҳал этмасдан туриб, юридик таълимнинг ислоҳотини тасаввур қилиб бўлмайди. Шу муносабат билан олий ва ўрта махсус юридик маълумотли мутахассислар эгаллаши лозим бўлган лавозимлар рўйхатини белгилаш биринчи даражали аҳамиятга эга. Бундай рўйхатни ишлаб чиқиш чоғида тегишли малакадаги юридик кадрларни тайёрлашга қаратилган тадбирлар тизимини ва уларни амалга оширишнинг мақбул муддатларини белгилаб қўйиш муҳим.

Илмий асосланган ўқув дастурларини ишлаб чиқиш ва юридик таълимнинг ихтисослашувини изчил амалга ошириш юридик кадрларни тайёрлаш тизимини ислоҳ қилишнинг зарур шартидир.

Юридик кадрлар тайёрлашни ихтисослаштириш, бир томондан, тегишли ўқув фанларини чуқур ўрганишни, иккинчи томондан, ҳуқуқшунослик ихтисослиги бўйича кадрлар тайёрлашни амалга ошираётган барча ўқув юртлари учун мажбурий бўлган таянч юридик фанлар рўйхатини белгилаб қўйишни назарда тутади. Ўқув режаларида ана шу мажбурий фанлар туркуми бўлмаса ёки қисқартирилган бўлса, тегишли ўқув юрти юридик кадрлар тайёрлаш ҳуқуқидан маҳрум қилиниши керак.

Аҳолига ҳуқуқий таълим бериш ва ҳуқуқий тарбия ишларини ташкил этиш сифатини ошириш, бўлғуси юристларда зарур кўникмаларни шакллантириш мақсадида юридик олий ўқув юртларининг ўқув режаларида ҳуқуқий маърифатнинг илмий асослари ва услубиётлари курси бўйича машғулотлар ўтказишни назарда тутиш шарт.

Юридик ўқув юртларига абитуриентлар қабул қилиш тизимини такомиллаштириш малакали юридик кадрлар тайёрлашни таъминлашнинг таркибий қисмига айланмоғи лозим. Юридик ўқув юртларига абитуриентлар танлаб олишда уларнинг таҳлил этиш, мантиқий фикрлаш, ностандарт вазиятларни танқидий баҳолай олиш, хулоса чиқариш, ўз нуқтаи назарини асослай олиш қобилиятларини, уларнинг оғзаки ва ёзма нутқ маҳоратини аниқлаш зарур, шу мақсадда тест синовидан ўтказиш билан бир қаторда уларнинг тегишли қобилиятларини аниқлашга имкон берадиган ижодий имтиҳон топширишларини назарда тутиш керак бўлади.

Юридик таълимни такомиллаштириш ўқув жараёнини ислоҳ қилишни, ўқитишнинг илғор воситалари ва усулларидан кенг фойдаланишни, таълимнинг амалиёт билан узвийлигини кучайтиришни талаб қилади. Зеро, юрист нафақат муайян билимлар мажмуига эга бўлиши, балки бу билимларни амалиётда қўллай олиши зарур.

Ўқув жараёнида инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини таъминлашнинг ҳуқуқий механизмига, Ўзбекистонда демократик ҳуқуқий давлат қарор топиши ва фуқаролар жамияти шаклланиши масалаларига, иқтисодий ислоҳотларнинг ҳуқуқий асосларига жиддий эътибор қаратилиши керак.

Юридик ўқув юртини тамомлаш ва давлат имтиҳонларини топширишга битирувчининг тегишли таълим курсидан ўтганлиги ва муайян билим олганлигининг тасдиғи сифатида қарамоқ керак. Битирувчиларга ихтисослик бўйича ишлаш имконияти эса улар стажировкадан ўтганидан ва олинган билимларни иш жараёнида қўллай олишидан далолат берувчи малака имтиҳонини топширганидан кейингина берилади.

Илмий ва педагог кадрлар тайёрлаш сифатини яхшилаш юридик таълимнинг замонавий юксак даражасини таъминлашнинг бирламчи жиҳати, энг муҳим шарти ҳисобланади. Илмий ва педагог кадрлар тайёрлашдаги номутаносиблик шунга олиб келдики, республикада ҳуқуқнинг қатор соҳалари (молия, меҳнат, халқаро ҳуқуқ, ижтимоий таъминот ҳуқуқи ва бошқалар) бўйича илмий ва педагог ходимлар етишмаслиги жиддий сезилмоқда.

Тегишли мутахассислар тақчиллиги юридик кадрлар тайёрлашни, бинобарин, бир қатор амалий вазифаларни, шу жумладан бозор ислоҳотларини ҳуқуқий таъминлаш билан боғлиқ вазифаларни ҳал этишни анчагина қийинлаштиради. Мутахассислар тақчиллиги сезилаётган ҳуқуқ соҳалари бўйича илмий ва педагог кадрлар тайёрлашнинг устувор йўналишларини белгилаб олиш зарур.

Ҳуқуқшуносларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш узлуксиз юридик таълим тизимининг мажбурий босқичига айланиши керак. Юридик таълим ва илмий тадқиқотларнинг амалиёт билан уйғунлигини кучайтириш мақсадида илмий ва педагог ходимлар ўз мутахассисликлари бўйича албатта судларда, прокуратура, ички ишлар органларида, бошқа ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларда, шунингдек корхоналарда, адвокатлар бюролари, ҳайъатлари ва фирмаларида стажировкадан ўтишини назарда тутиш керак.

ҲУҚУҚИЙ МАДАНИЯТНИ ЮКСАЛТИРИШНИНГ ИЛМИЙ АСОСЛАРИНИ ТАДҚИҚ ЭТИШ

Ҳуқуқий маданиятнинг моҳияти, мазмуни, таркибий тузилиши ва намоён бўлишининг фалсафий, ижтимоий, иқтисодий, психологик ва юридик муаммоларини тадқиқ этиш, уни шакллантириш ва янада юксалтириш усулларини аниқлашга илмий изланишларнинг устувор йўналиши деб қаралмоғи лозим.

Шахс умумий ва ҳуқуқий маданиятининг ўзаро боғлиқлиги; ҳуқуқий маданият ва ҳуқуқий феъл-атвор; ижтимоий онгни шакллантиришда ҳуқуқнинг ўрни; ҳуқуқий тарбия ва аҳолининг ижтимоий фаоллиги; ҳуқуқий онгга таъсир этиш шакллари ва усуллари; ҳуқуқий онгнинг психологик жиҳатлари; ҳуқуқий онгдаги ижтимоий бузилиш ва салбий ўзгаришлар; аҳолининг турли қатлам ва ижтимоий гуруҳларининг ҳуқуқий маданияти каби долзарб муаммолар бўйича илмий тадқиқотлар ўтказилиши айниқса долзарбдир.

Ҳуқуқий маданият муаммоларини тадқиқ этишнинг социологик негизини ривожлантириш, умуман жамиятдаги ҳуқуқий маданият ва аҳолининг турли қатламлари ҳуқуқий маданияти ҳолатининг ҳақиқий манзарасини аниқлаш учун сўровлар ўтказиш ва ҳуқуқ, унинг ижтимоий қадри ҳамда тартибга солувчанлик вазифаси тўғрисида жамоатчилик фикрини аниқлашнинг бошқа усулларини қўлланиш зарур.

Ҳуқуқий маданиятни шакллантиришнинг педагогик муаммоларини тадқиқ этишга алоҳида эътибор қаратилмоғи лозим. Халқ таълими, Олий ва ўрта махсус таълим вазирликлари манфаатдор ташкилотларнинг иштирокида ёшларни ҳуқуқий тарбиялашнинг илмий асосланган услубиётини ишлаб чиқишлари керак.

Ўзбекистон Республикасининг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олиб, хорижий давлатлардаги ҳуқуқий маданиятни оширишга доир илмий тадқиқотларнинг натижаларини нашр этиш ва улардан фойдаланишни кенгайтириш, бу соҳада илмий ахборот айирбошлашни йўлга қўйиш муҳимдир.

Илмий-амалий конференциялар, семинарлар ўтказиш, илмий, илмий-оммабоп адабиётлар ва маълумотномалар нашр этишни кўпайтириш аҳолининг ҳуқуқий маданиятини ошириш масалалари бўйича олиб бориладиган илмий тадқиқотларни кучайтириш, илмий билимларни оммалаштириш ишига салмоқли ҳисса бўлиб қўшилмоғи керак.

● БУГУН ЮНЕСКО ТАШКИЛ ТОПГАН КУН

УМУМЖАҲОН ТАРАҚҚИЁТИ ЙЎЛИДА

БМТнинг ихтисослашган 15 ташкилотидан бири -- ЮНЕСКО мана ярим асрдан зиёд вақт ўтибдики, бутун дунё халқлари маданий-маънавий мероси ва бойликлари, қадриятлари, урф-одатларини сақлаб қолиш ва ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшиб келмоқда. 1946 йили БМТ қошида ташкил топган бу халқаро ташкилот дунё мамлакатлари ўртасида таълим, фан ва маданият соҳасидаги ҳамкорлик орқали умумжаҳон тараққиётига ҳисса қўшишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган эди ва у бу эзгу мақсад йўлидан оғишмай илгарилаб келмоқда. Бугунги кунда ЮНЕСКО ўз вазифасини «Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Низомида эълон қилинган ирқи, жинси, тили ва динидан қатъи назар барча халқлар учун таълим, фан ва маданият йўли билан адолат, қонунийлик, инсон ҳуқуқлари ва асосий эркинликларга умумий ҳурмат-эҳтиромни таъминлаш учун халқларнинг ҳамкорлигига» кўмаклашиш деб билади.

ЮНЕСКО ярим асрдан зиёд давр мобайнида йирик халқаро ташкилотлардан бирига айланди. Ҳозирги кунда унинг аъзолари сафида 190 га яқин давлат бор. Ташкилот қароргоҳи Париж шаҳрида жойлашган. ЮНЕСКОни бош директор бошқаради. Унинг ҳозирги етакчиси Федерико Майор. ЮНЕСКОнинг олий органи -- Бош конференциядир. У икки йилда бир марта чақирилади.

Маълумки, ушбу нуфузли ташкилот Парижда бўлиб ўтган 28-Бош конференциясида ўзининг янги аср бўсағасида амалга ошириладиган фаолият дастурини ишлаб чиқиб, инсоният олдидаги кенг кўламли муаммоларни чуқур таҳлил қилиш асосида 1996-2001 йилларга мўлжалланган вазифалар ҳамда унинг асосий йўналишларини белгилаб берувчи стратегияни қабул қилган эди.

ЮНЕСКОнинг жаҳон афкор оммаси тараққиётига кўмаклашув стратегияси, аввало, маорифни ривожлантириш, омма орасида билим тарқатиш, маданий меросни асраш, ижодкорликни рағбатлантириш, ахборот алмашиш ва коммуникацияни ривожлантиришни кўзда тутади. Ер юзида тинчликни мустаҳкамлаш стратегияси эса инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, демократиялаш жараёнини қўллаб-қувватлаш, миллий маданиятларнинг ўзаро мулоқотига кўмаклашиш, можароларнинг олдини олиш, вайронагарчиликларни тугатишдан иборатдир.

ЮНЕСКОнинг ривожланаётган мамлакатларда таълимни, илм-фанни ривожлантириш, халқларнинг ўзига хос урф-одати ва маданиятини қайта тиклашга кўмак бериш борасидаги фаолияти жаҳон ҳамжамияти томонидан кенг эътироф этилаётгани бугунги кунда барчага маълум. Ҳатто собиқ қизил империя салтанати ҳукм сурган йилларда -- халқимиз халқаро майдонда эркин фаолият кўрсатиш имконига эга бўлмаган вақтлари ҳам ЮНЕСКО Ўзбекистонга катта қизиқиш билан қараб келган. Буюк аждодларимиз Абу Райҳон Беруний ва Абу Али Ибн Сино таваллудининг 1000 йиллиги, Самарқанднинг 2500 йиллиги, Тошкент шаҳри барпо этилганининг 2000 йиллиги ЮНЕСКО ҳомийлигида нишонланган эди.

Ўзбекистон мустақилликни қўлга киритганидан сўнг, яъни 1992 йили мазкур нуфузли халқаро ташкилотга тенг ҳуқуқли аъзо бўлиб кирди. Шундан сўнг ЮНЕСКО билан Ўзбекистон ўртасидаги алоқалар янги, юксак босқичга кўтарилди.

Ўзбекистон билан ЮНЕСКО ҳамкорлиги жадал ривожланиб бораётир. Ўтган қисқа давр мобайнида ушбу халқаро ташкилот билан ҳамкорликда кўплаб тадбирлар амалга оширилганини алоҳида таъкидлаш жоиз. Буюк мунажжим ва давлат арбоби Муҳаммад Тарағай Улуғбекнинг 600 йиллик тўйи мамлакатимиздагина эмас, ЮНЕСКО шафийлигида дунё миқёсида нишонлангани мустақил Ўзбекистон билан мазкур халқаро ташкилот ўртасидаги ҳамкорликнинг янги асосдаги ривожини бошлаб берди. Мазкур халқаро маданият ва маърифат ташкилотида ўрта асрлар фани, маданияти ва маърифати ҳомийси, Соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги нишонланиши муҳим воқеа бўлди. Булардан ташқари яқинда Буюк Ипак йўли бўйида жойлашган кўҳна Бухоро ва Хева шаҳарларининг 2500 йиллиги ҳам ЮНЕСКО миқёсида нишонланди. Яқинда Самарқанд шаҳрида бўлиб ўтган «Шарқ тароналари» халқаро мусиқа фестивалида дунёнинг 30 дан ортиқ мамлакатидан келган санъаткорлар иштирок этди. Бу халқаро фестивал аҳли дунёда катта акс-садо берди. Буларнинг барчаси Ўзбекистоннинг, аждодлари жаҳон маданияти хазинасига катта ҳисса қўшган ўзбек халқининг яна бир бор дунёга танилишида шубҳасиз, муҳим аҳамият касб этди. Қолаверса, бу ЮНЕСКОнинг Ўзбекистонгагина эмас, балки бутун Марказий Осиё халқлари тарихи ва маданиятига бўлган эҳтироми белгисидир. Юқорида санаб ўтилган тадбирлар сингари ЮНЕСКО-Ўзбекистон ҳамкорлигига оид яна бошқа кўплаб мисолларни келтириш мумкин.

ЮНЕСКО Марказий Осиёдек бой тарихий маданий меросга эга минтақага алоҳида эътибор билан қарайди. Бу ўлка ўзининг жуғрофий ўрни, бой маданий мероси билан Шарқ ва Ғарб, Шимол ва Жануб ўртасида илмий, маданий, маърифий ғояларни тарқатишда муҳим ўрин тутган. Шуларни ҳисобга олиб, ЮНЕСКО Марказий Осиё тараққиётини ўрганиш, унинг азалий анъаналарини тиклаш ва кенг оммалаштиришга катта аҳамият бериб келмоқда. Бунинг исботи ўлароқ, Марказий Осиёни тадқиқ қилиш халқаро институти ташкил этилиб, унга Амир Темур тузган қудратли давлатнинг маркази -- Самарқанд шаҳри манзил этиб танланди. Ёдимизда: ЮНЕСКО бош директори Федерико Майорнинг Ўзбекистонга ташрифи чоғида мазкур институт тантанали равишда очилган эди.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов ЮНЕСКО Ижроия Кенгашининг ўтган йил апрел ойида бўлиб ўтган 149-сессияси ялпи мажлисида нутқ сўзлаб, ушбу халқаро маданият ва маърифат муассасаси 50 йилдан буён дунёнинг барча халқларини тенг кўриб, уларнинг ўтмиши, бугунги куни, ўзига хос яшаш тарзи ва хилма-хил маданиятини бирдай эъзозлаб келаётганига юксак баҳо берган эди. Президентимиз, жумладан ўтмишсиз келажак бўлмаганидай, ҳамкорликсиз ҳамда маданият ва ақл-заковат интеграциясисиз тараққиёт ҳам бўлмаслигини таъкидлаган эди.

Таъкидлаш жоизки, Ўзбекистонда яшаётган миллатлар ўртасидаги тотувлик, мамлакатимиз буюк келажагини яратадиган ёш авлодни тарбиялашда катта ишлар олиб борилаётгани, юртимизда тинчлик ва барқарорликни мустаҳкамлашда эришаётган ютуқларимиз ЮНЕСКО дастуриламалларига ҳамоҳангдир. Ўзбекистон билан ЮНЕСКО ўртасидаги маданий алоқаларни мустаҳкамлаш, Марказий Осиё халқларининг бой маънавий меросини тарғиб қилиш, «Ипак йўли -- мулоқот йўли» халқаро дастурини амалга ошириш борасидаги буюк хизматлари учун ЮНЕСКО бош директори Федерико Майор Ўзбекистон Республикасининг «Дўстлик» орденига сазовор бўлди. Мамлакатимизда ЮНЕСКО ишлари бўйича миллий комиссия, Тошкентда мазкур нуфузли халқаро ташкилотнинг ваколатхонаси фаолият кўрсатаётир. Буларнинг ўзиёқ Ўзбекистон-ЮНЕСКО ҳамкорлик алоқалари кенг миқёсда равнақ топиб бораётганидан далолат беради. Халқимизнинг миллий-маданий бойликлари умуминсоният мулкига айланишида Ўзбекистоннинг маданий ва маънавий меросини бутун жаҳон узра танитаётган ЮНЕСКО билан амалий ҳамкорликни янада ривожлантириш бундан кейин ҳам фақат яхши самаралар беришига шубҳа йўқ.

Шуҳрат УМИРОВ.
(ЎзА).

● ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МУҲОРАБА ДАВОМ ЭТАЁТИР

Шри-Ланка шимолидаги Килиноччи шаҳри ҳудудида ҳукумат қўшинлари билан Тамил сепаратчилари ўртасида қақшатгич тўқнашувлар бўлиб ўтди. Натижада қирқдан ортиқ жангарилар ҳалок бўлган.

КЕСКИН ҚОРАЛАДИ

АҚШ ҳукумати Ироқнинг навбатдаги хатти-ҳаракатини кескин қоралаб, уни «қабул қилиб» бўлмайди дея баҳолади. Маълумки, бундан бир неча кун аввал Ироқ ўз ҳудудида иш олиб бораётган БМТ махсус комиссияси аъзоларидан уч нафар америкаликни мамлакатдан чиқариб юборишга қарор қилган эди.

- Ироқ ушбу қарори билан БМТ Хавфсизлик Кенгаши резолюцияси қоидаларини жиддий бузаётир, -- деди АҚШнинг БМТдаги доимий вакили Ричардсон Эй-Би-Си телекомпаниясига берган интервьюсида.

ДАҲЛИ ЙЎҚ ЭКАН

Федерал Суриштирув Бюроси (ФБР) «Трансуорлд Эйлайнз» авиакомпаниясига тегишли самолётнинг ҳалокатга учраш сабабларини ўрганиб чиқди. Ноябрь охирида ушбу иш юзасидан ўз хулосаларини маълум қилажагини билдирди.

«Нью-Йорк пост» газетаси ФБР манбасига таяниб, «Боинг-747» самолёти ҳалокати натижасида 230 нафар йўловчининг ҳалок бўлишида қўпорувчилик ҳаракатининг алоқаси йўқ экан, деган мулоҳазага келди.

ВАЗИРНИНГ САФАРИ

Швейцария ташқи сиёсати маҳкамаси бошлиғи Флавио Котти Жануби -Шарқий Осиё мамлакатлари бўйлаб сафарини давом эттирмоқда. Айни пайтда Флавио Котти расмий ташриф билан Вьетнам пойтахти Ханойга келди.

Хорижий матбуот хабарлари асосида тайёрланди

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ АХБОРОТИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 1997 йил 4 ноябрдан бошлаб ҳисоб ва божхона тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:*/

1 Австралия доллари	55,27
1 Австрия шиллинги	6,35
1 Англия фунт стерлинги	129,66
10 Бельгия франки	21,65
1 Голландия гульдени	39,61
10 Греция драхмаси	2,83
1 Дания кронаси	11,74
1 БАА дирхами	21,10
1 АҚШ доллари	77,49
1 Миср фунти	22,88
1 Ирландия фунти	115,89
1 Исландия кронаси	1,09
10 Испания песети	5,30
100 Италия лираси	4,65
1 Канада доллари	55,08
1 Хитой юани	9,35
1 Қувайт динори	255,96
100 Ливан фунти	5,05
1 Малайзия ринггити	23,85
1 Германия маркаси	44,67
1 Норвегия кронаси	11,00
1 Польша злотийси	22,27
10 Португалия эскудоси	4,38
1 Сингапур доллари	49,83
1000 Туркия лираси	0,42
1 Финляндия маркаси	14,88
1 Франция франки	13,34
1 Швеция кронаси	10,29
1 Швейцария франки	54,97
1 ЭКЮ	88,34
10 Жанубий Корея вони	0,80
10 Япония иенаси	6,46
1000 Россия рубли	13,16
1 Украина гривнаси	41,33
1000 Беларусь рубли	2,68
1 Эстония кронаси	6,11
1 Латвия лати	133,60
1 Литва лити	19,37
1 Қозоғистон тенгеси	1,03
1 Қирғизистон соми	4,56

*/ Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.

ТОЛЕИ БАЛАНД, ХИРМОНИ УЛКАН ҚАШҚАДАРЁСАН!

Деҳқонга сабоқ беришнинг ҳожати йўқ. Ернинг асл фарзанди она-тупроқ нималарга муҳтож эканлигини бир қарашдаёқ билиб олади. Заминга уруғ қадалган кезданоқ ҳаловатини ҳосил тақдири билан боғлаган инсонларнинг юзи ёруғ бўлади. Астойдил қилинган меҳнат, меҳр-муҳаббат қоришиқ парвариш туфайлигина ер ўз саховатини аямайди, деҳқонни алдамайди.

Ҳа, бу бепоён оқликка бурканган далаларга қанчалаб уйқусиз тунлардаги бетиним заҳмат, эзгуликка эш деҳқон кунининг орзулари, фарзандлар ризқу-насибаси, камтарин ва соддадил кишиларнинг соф ниятлари сингиб кетган... Муҳими, ер билан деҳқон бир-бирини тушунди. Бугун эса... Баҳористон халқининг кўнгли -- баҳор... айниқса, «Олтинбошоқ» жамоа ширкат хўжалиги пахтакорларининг қадди тоғ, боши тик... Бу ҳақда шу хўжалик аъзолари (суратда) Р. Ғафуров, И. Ҳайитов, Ҳ. Оқмаҳмедов, Ш. Аннаев, Ж. Остонов ҳамда бошқарув раиси Ш. Қурбоновлардан бир сўранг... 550 гектар майдондан 1300 тонна ҳосил йиғиштириб олишнинг ўзи бўлмайди, албатта.

Кузнинг меҳнату шижоатга тўлиқ лаҳзалари. Ой юзларига чанг ғубор индирган паллаларнинг чарчоғи шу биргина табассум билан чекинади. Касби туманидаги Пахтакор жамоа ширкат хўжалиги теримчиси Ўлмасой Бобоқулованинг юксак хирмонда муносиб улуши бор.

Ш. НАРЗИЕВ суратлари.

ОЛКИШ ОЛГАН АЛП ЙИГИТ

Мамлакатимиз Президенти шу йил сентябрь ойида Қашқадарё вилоятидан бўлганларида Косон туманидаги «Гулистон» пайчилик жамиятининг Баходир Қодирқулов етакчилик қилаётган бригада пахтакорлари билан ҳам суҳбатлашган эди.

-- Юртбошимизнинг биз пахтакорлар билан суҳбати ҳар биримизда катта таассурот қолдирди, -- дейди Баҳодир Қодирқулов, -- очиғи, ҳануз ана шу учрашув ва суҳбатлар таъсирида юрибмиз. Биз учун Президентимизнинг даламизда бўлиши тарихий кун бўлиб қолди.

Баҳодир етакчилик қилаётган бригада пайчилик жамиятида энг илғор жамоалардан саналади. Пахтакорларнинг бу соҳада бошқалардан яширадиган сири ҳам йўқ. Фақат ўзга бригада ва ижарачилардан ажралиб турадиган жиҳати шуки, улар қандай қилиб меҳнат қилишни жуда яхши билишади. Бригада деҳқонларга бу йил вилоятда биринчилардан бўлиб режани бажарди. Хўш, шунинг қанчасига неча пул оламиз, дейишади улар. Очиғи, бугун ана шундай ишлаш, яшаш керак ўзи.

— Эҳтиёт қисм танқислиги сезилаётган бўлса кераг-а, дейман бригадирга.

-- Осон эмас, десам биров берадими, ака? Амаллаяпмизда. Ҳозирча маошни вақтида олиб турибмиз. Рўзғор касод эмас. Қани айтингчи, деҳқон учун яна нима керак?

Ҳа, «Гулистон» пайчилик жамиятида олқиш олиб, кўпчиликнинг иззат-ҳурматига сазовор бўлаётган Баҳодир Қодирқуловга ўхшаш алп деҳқон йигитлар кўпчилик. Уларга аксарият деҳқонлар эргашиб меҳнат қиладилар, ёшларга эса ўрнак қилиб кўрсатишади.

П.ГАДОЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЮРТ ФИДОЙИ ОДАМЛАРНИ ҚАДРЛАЙДИ

ҚАШҚАДАРЁ ВИЛОЯТИ ҲОКИМИ ОЗОД ПАРМОНОВ БИЛАН СУҲБАТ

Мамлакатимиз бўйлаб яна бир хушхабар тарқалди. Хоразм ва Андижон вилоятларидан сўнг қашқадарёлик деҳқонлар ҳам пахта тайёрлаш давлат буюртмасини бажарди.

Президент Ислом Каримов таъкидлаганидек, мамлакатимиз иқтисодиётида табиий захираларга бой мазкур вилоятнинг салмоқли ўрни бор. У мамлакатимизнинг асосий ёқилғи-энергетика базаси ҳисобланади. Республикамизда ишлаб чиқариладиган газ, нефть, олтингугурт, газ конденсатининг асосий қисмини шу вилоят беради. Айни вақтда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ҳам кўпаймоқда. Суҳбатимиз ана шу натижаларга қандай эришилаётгани хусусида бўлди.

-- Бу йил Қашқадарё мамлакатимизда энг кўп ғалла ва пахта тайёрлашга эришди. Бошқа соҳаларда ҳам ижобий ўзгаришлар кўзга ташланмоқда. Бу муваффақиятларнинг асосий омили нимада?

-- Тўғри, бу йил ғалладан вилоятимиз тарихида энг кўп -- 480 минг тонналик улкан хирмон уйилди. Шунинг 327 минг тоннаси давлатга топширилди. Бунда кузда ерга тўла меъёрда уруғлик сепилгани, унинг навига алоҳида эътибор берилгани, агротехника қоидаларига риоя этилгани муваффақият гарови бўлди.

Деҳқонларимиз 420 минг тонналик пахта хирмони уйгани қашқадарёликларнинг маънавий кучини, ватанпарварлигини, ориятли, бир сўзли эканлигини яна бир бор кўрсатди. Чунки май ойининг бошида экин кучли дўл ва жаладан қаттиқ зарар кўрди. Айрим далаларда чигитни икки-уч мартадан қайта экишга тўғри келди. Шунга қарамай мўл ҳосил етиштирилди. Бу, аввало, деҳқонларимизнинг йил-ўн икки ой қилган машаққатли меҳнати натижасидир. Мен бугун вилоятимизнинг катта хирмонига муносиб улуш қўшган илғор туманлар, хўжаликлар, уста деҳқонлар, моҳир механик-ҳайдовчилар, ҳашарчилар, талаба ёшларнинг фидокорона меҳнатини таъкидлашни истардим. Вилоятимизнинг жуда кўп саноат, қурилиш ташкилотлари, корхоналари, хизмат соҳалари ходимлари деҳқонларимизга яқиндан ёрдам бериб турди.

Айни пайтда мамлакатимиз қишлоқ хўжалиги туб ислоҳотлар бўсағасида турибди. Давлатимиз раҳбари қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш бўйича Республика комиссияси мажлисида мазкур соҳани ривожлантиришнинг устувор йўналишларини белгилаб берди. Дарҳақиқат, қишлоқ хўжалигида ишни янгича ташкил этиш, ижара пудрати, пайчилик, чек каби усулларни жорий этиш, уста деҳқонлар тажрибасидан кенг фойдаланиш борасидаги ишларни такомиллаштириш зарур. Йиллар давомида биз иқтисодиётнинг энг оддий талаби, ҳаракатлантирувчи кучини унутиб қўйдик ёки унга иккинчи даражали иш деб қарадик. Бу -- моддий манфаатдорликдир. Деҳқон ўз меҳнатининг пировард натижасидан манфаатдор бўлса, унинг иши унумли, рўзғори бут, хонадони обод бўлади.

Шу ўринда ишни ташкил этишда, одамларни уюштиришда раҳбарнинг, малакали мутахассиснинг ўрни катта эканлигини таъкидлаш жоиз. Вилоятимизда тажрибали, кўпни кўрган, янгиликка чанқоқ раҳбарлар оз эмас. Шулар бош бўлган хўжаликлар табиат инжиқликлари, об-ҳаво қандай келишига қарамай, ҳар йили муттасил мўл ҳосил етиштиришга эришмоқда. Лекин ёнма-ён жойлашган, иқлими, ери ва бошқа имкониятлари бир хил бўлган хўжаликлар, туманларда икки хил манзарани кузатиш мумкин. Бири -- илғор, иккинчиси -- қолоқ. Демак, раҳбарга ҳам кўп нарса боғлиқ экан.

Шуни айтиш жоизки, жорий йил барча кўрсаткичлар бўйича ижобий якунланиши кутиляпти. Вилоят ички миллий даромади шу йилнинг 9 ойида 77 миллиард 701 миллион сўмни ташкил этди, бу ўтган йил шу даврига таққослаганда 112 фоиз демакдир. Шу даврда ўтган йилдагидан анча кўп -- 30 миллиард 113 миллион сўмлик саноат маҳсулоти ишлаб чиқарилди. Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш кўпайди. Йилни фақат пахтачиликнинг ўзидан 10 миллиард 700 миллион сўм даромад билан якунлаш мўлжалланяпти. Бу ўтган йилгидан 4 миллиард 800 миллион сўм кўпдир.

-- Вилоятда қўшма корхоналар қуриш, хорижий сармояларни жалб этиш борасида қандай ишлар амалга ошириляпти?

-- Жорий йилнинг ўтган даври мобайнида чет эл инвесторларининг қарийб 72 миллион 600 минг АҚШ доллари миқдоридаги маблағи жалб этилди. Шаҳрисабздаги «Ўзбекистон-Сингапур» қўшма корхонасида маъданли сув ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Яқин кунларда бу ерда техник ёғдан истеъмол ёғи тайёрлана бошлайди. Буюк Британия билан ҳамкорликда ташкил этилган «Мевалар камалаги» ёпиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятида олма шарбати қадоқланмоқда. Ҳозиргача жаҳон андозалари талабларига жавоб берадиган 19 миллион сўмлик шундай маҳсулот савдога чиқарилди. Келгусида бу борадаги ишларни янада жадаллаштириш ниятидамиз.

Муҳими, вилоятда амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотлар одамлар ҳаётига, рўзғорига, турмуш тарзига таъсир ўтказяпти. Чунки ислоҳотлар пировард натижада одамларнинг ҳаётини яхшилашга, турмуши фаровонлигини оширишга кўмаклашмоғи лозим.

Мустақиллигимизнинг еттинчи йилига қадам қўйдик. Тўғри, қийинчиликлар бўлди. Уларни енгиш баробарида халқимиз шу нарсани тушуниб етдики, юртимиздаги осойишталикни авайласак, яхши меҳнат қилсак, эртамиз бугунги кундан яхшироқ бўлади.

Бу борада ҳозирдаёқ талайгина ишлар бажарилди. Ўтган 9 ойда вилоятда салкам 570 минг квадрат метр уй-жой қурилди, 338,5 километр газ, 91,5 километр сув қувурлари тортилди. 4 минг 820 квадрат метрли савдо ва 1 минг 600 ўринли умумий овқатланиш корхоналари ишга тушди. Ўтган йилнинг 9 ойига нисбатан чакана савдо хизмати 2,3 баравар, пулли хизмат 2,8 баравар, маиший хизмат 6,9 баравар ортди. Ўн мингга яқин янги иш ўринлари очилди.

Шу билан бирга, аҳолини тоза ичимлик сув ва табиий газ билан таъминлаш масаласи тўла ҳал этилганича йўқ. Тўғри, бу борада қисқа даврда ўтган ўн йилликлардагига тенг ишларни амалга оширишга эришдик. Бугунги кунда вилоятимизнинг ўнлаб олис қишлоқлари аҳолиси табиий газдан баҳраманд бўлмоқда. Аммо бу йўлда ҳали кўп иш қилиниши лозим.

-- Йўлбошчимиз қайсики раҳбар ўз фаолиятидан қониқиш ҳосил қилиб, изланмас, олдинга интилмас экан, у бош бўлган жойда тараққиёт тўхтайди, дея таъкидлади. Сизнинг вилоятдаги қайси ишлардан кўнглингиз тўлмайди?

-- Боя айтганимдек, қилиниши лозим бўлган ишларимиз кўп. Биз табиий газнинг асосий қисмини етказиб берганимиз ҳолда газлаштириш бўйича мамлакатда охирги ўринларда турамиз. Ёки қишлоқ хўжалигини олайлик. Режаларни бажараётган бўлсак-да, бу соҳадаги аҳвол бизни барибир ташвишлантиради. Масалан, мавжуд трактор парки қишлоқ хўжалик машиналарининг катта қисми янгилашга, таъмирлашга муҳтож. Соҳада қўл меҳнати улуши юқори, тезпишар, ҳосилдор навларни яратиш кўнгилдагидек эмас. Аксарият хўжаликларнинг молиявий аҳволи яхшиланмаяпти. Хўжалик давлатдан қарздор экан, ўша жойда ишловчилар вақтида маош ололмайди, ободончилик ишлари оқсайди. Шунингдек, қайта ишлаш корхоналарининг фаолияти ҳам кўнгилдагидек эмас. Энг ташвишли ҳол шуки, айрим раҳбарлар давр шитоб билан илгарилаб бораётганини англаб етмаяптилар... Шундай экан, қониқиш ҳақида гапиришга ҳаққимиз йўқ.

Суҳбатдош: Абдужалол ТАЙПАТОВ,
ЎзА мухбири.

ҲАМ ИШЛАШДИ, ҲАМ ДАМ ОЛИШДИ

Бошқармамиз тасарруфидаги маданият муассасалари, шаҳар ва туман маданият бўлимларига қарашли энг яхши ижодий жамоалар, халқ ансамбллари, фольклор этнографик ва оилавий дасталар далаларга -- пахтакорларга, уларга ҳамдасту ҳамкор бўлиб пахта тераётган ҳашарчиларга концерт томошалари, маданий хизмат кўрсатишга сафарбар этилди.

Шунингдек, кутубхоналарнинг ходимлари энг яхши адабий нашрлар, вақтли матбуот нашрларидан иборат кўчма кутубхоналар ташкил этдилар.

Муллатўйчи Тошмуҳаммедов номли вилоят театри, «Эски мачит» ва «Мулоқот» театр студиялари, вилоят давлат қўғирчоқ театри, «Ўзбекнаво» гастроль-концерт бирлашмасининг вилоят бўлими, вилоят маданият ишлари бошқармаси ҳудудида ташкил топган «Садаф» концерт гуруҳи икки ой мобайнида хўжаликларда бўлиб, пахта йиғим-терими иштирокчиларига маданий хизмат кўрсатдилар.

Бошқарма томонидан далаларга сафарбар этилган санъат усталари, ижрочи ёшлар томонидан уюштирилган концерт томошаларини, қизиқарли учрашувларни 100 мингдан зиёд томошабинлар келиб кўришди.

Р. РАЖАБОВ,
вилоят маданият ишлари бошқармаси бошлиғи.

ВАЪДАМИЗНИ БАЖАРДИК

Туманимиз пахтакорлари 20 минг 500 гектар майдонда деҳқончилик қилиб 65 минг тоннадан ортиқ «оқ олтин» хирмони бунёд этдилар. Ҳар гектар ердан қарийб 32 центнердан ҳосил йиғиб-териб олинди.

Туманда ғалла, пахта етиштириш бобида катта тажриба тўпланди.Суғориладиган майдонларда ғалладан вилоятда энг яхши натижаларга эришган эдик. Пахтачиликда ҳам шундай бўлди.

65 минг тонна пахта етиштириш борасида қанчадан-қанча деҳқон, механизатор меҳнати, мутахассис ва хўжаликларнинг раҳбарлари ақл-заковати сарф қилинмади, саъй-ҳаракат кўрсатилмади, дейсиз. Шу кунгача йиллик режада кўзда тутилганидан 9 минг тонна кўп пахта йиғиб-териб олинди. Президентимиз шу йил 27 сентябрь куни туманимизга ташриф буюриб, деҳқонлар, механизаторлар, мутахассислар билан учрашдилар. Суҳбатлар чоғида бу йил режадагидан 10 минг тонна кўп пахта етиштиришимизни айтган эдик. Ваъдамизнинг устидан албатта чиқамиз.

Туманимиз пахта хирмонининг юксалишига Алишер Навоий номли, Ҳанзол Хўжақулов номли, «Наврўз», «Пахтакор», «Қашқадарё», «Талишбе», «Ғалаба» каби хўжаликларнинг пахтакорлари энг кўп ҳисса қўшдилар. Мавжуд 14 пахтакор хўжаликнинг ҳаммаси йиллик режани ошириб бажарди. Демак, барча қишлоқларимиз аҳолиси пахтадан келадиган даромаддан баҳраманд бўлишади, манфаатдорлик ошади.

Бир неча хўжалик иш юритишнинг пай усулига ўтказилди, ер деҳқонларга - ижарага берилди. Натижада далада иш буюрадиган, топшириқ берадиган кишининг кераги бўлмай қолди. Мутахассис маслаҳатчи-ю, назоратчига, бригадир деҳқон билан хўжалик раҳбарияти ўртасидаги воситачига айланди. Даладаги юмушлар сифати бир неча бараварга ошди.

Энг муҳим жиҳатларидан нав танлашга катта эътибор бердик. Пахта майдонларининг деярлик ҳаммасига С 65-30 навидан жойлаштирдик.

Пахта, беда, ғалла алмашлаб экиш тажрибаси ҳам қўл келаётир. Пахта экилган майдонларда ғалла ўстирилиб мўл ҳосил олинаётган ҳолда, ғалладан бўшаган ерларга чигит экилмоқда, беда уруғи сепилаётир. Деҳқонларимиз қишлоқда иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш, одамлар онгида янгича тафаккурни шакллантириш, қишлоқ кишиларига яхши яшаш шароитларини яратиб бериш устида изланиб, меҳнат қилаяптилар.

Намоз САРИҚОВ,
Касби тумани ҳокими.

● *ЗАРУРИЯТ*

Республикамизда «Таълим тўғрисида»ги Қонуннинг қабул қилиниши ва Кадрлар тайёрлаш бўйича Миллий дастурнинг тасдиқланиши барча таълим-тарбия муассасалари жамоалари зиммасига ниҳоятда муҳим масъулият юклайди.

ТАЪЛИМНИНГ БУРИЛИШ НУҚТАСИ

Мамлакатимизда чинакам иқтисодий мустақилликни таъминлаш, демократик-ҳуқуқий давлат ва фуқаролар жамиятини барпо этиш, халқаро ҳамжамият билан интеграциялашув янги тафаккурли, тадбиркор кадрларни тарбиялаб етказишни тақозо этади. Бу эса, ўз навбатида, таълим тизимининг барча бўғинларида чуқур ислоҳотлар ўтказиш заруриятини қўйиб, таълимни давлатимиз сиёсатининг устувор йўналишига айлантирди.

Сўнги уч-тўрт йил мобайнида таълим соҳасида катта ўзгаришлар содир бўлди. Таълимнинг барча даражалари учун стандарт лойиҳалари ишлаб чиқилди, абитуриентларни тест асосида қабул қилиш жорий этилди, талаба ва ўқувчиларнинг билимларини назорат этишнинг рейтинг тизими амалга оширилаяпти. Истеъдодли ўқувчи ёшларни қўллаб-қувватлашга доир давлат сиёсати изчиллик билан амалга оширилмоқда, кўплаб нуфузли халқаро ташкилотлар билан мустаҳкам амалий алоқа қилинмоқда. Таълим жараёни мазмуни сифат жиҳатдан янги босқичга кўтарилди, таълимнинг барча соҳаларида маънавият, иқтисодиёт ва ҳуқуқ асосларини ўрганиш жорий этилди, чет тилларнинг ўрганилишига катта эътибор берилмоқда.

Тошкент архитектура-қурилиш институти бу борада аввало ўз ўрнини ва вазифаларини республика қурилиш тармоғи, илмий-лойиҳа институтлари учун кадрлар тайёрлашда деб билади, шунингдек архитектура қурилиш-таълим йўналишлари бўйича мутахассислар тайёрлаётган вилоят университетлари учун услубий таъминотчи сифатида ҳам фаолият олиб боради.

Институтда жаҳон андозалари даражасида ўқув-услубий ишларни ташкил этишда хорижий давлатлар тажрибасини ўрганиш алоҳида ўрин тутади. Масалан, Германиянинг Веймар шаҳри «Қурилиш уйи» университети ректори жаноб Циммерман билан махсус учрашув ташкил этилиб, ўзаро ҳамкорлик шартномаси имзоланди. Веймар «Қурилиш уйи» университетидан 17 нафар талаба бизнинг институтимизга келиб, 2 ҳафталик стажировка ўтдилар, ўқув ва илмий ишлар билан танишдилар, Самарқанд, Бухоро шаҳарлари архитектураси бўйича амалий ишлар қилдилар. Қурилиш материаллари, архитектура-лойиҳалаш, йиғма темирбетон конструкциялари кафедраларида талабалар билан учрашувлар ўтказилди. Бунга жавобан бизнинг қурувчи, архитектор ва иқтисодчи талабаларимиз Веймар «Қурилиш уйи» университетида бўлиб, янгиликлар билан танишиб келдилар.

Шу йилнинг сентябрь ойида институтимизнинг бир гуруҳ олимлари «Қурилиш уйи» университетининг «Қурилиш материал»лари илмий-текшириш институти томонидан уюштирилган 13-халқаро конференциясида қатнашдилар. Унда 33 мамлакатдан келган 600 олим ва мутахассислар иштирок этишди. Конференция залида 19 та немис фирмалари қурилиш материаллари ва технологияси кўргазмасини уюштирдилар. Институтимиз олимлари проф. И. Қосимов, проф. Н. Самигов, доц. А. Тўлаганов ва бошқалар янги хил қурилиш материаллари яратиш, қоришма ва бетонларнинг чидамлилигини ошириш, зилзилага бардошли ғиштли уйлар учун янги қоришма ва тарихий обидаларни реставрация қилиш учун янги қурилиш материалларини яратиш, уларнинг сифатини яхшилаш, мустаҳкамлигини ошириш масалаларига бағишланган маърузалар билан қатнашдилар. Шуни таъкидлаш жоизки, ҳамюртларимиз олиб бораётган ишлар конференцияда яхши баҳоланди. Шу билан бирга, немис олимлари билан ҳамкорликда тарихий ёдгорликларни реставрация қилиш бўйича қилинаётган ишлар ўзининг амалий самарасини бермоқда.

Веймар «Қурилиш уйи» университети билан ўрнатилган ҳамкорлик натижасида институтимизда икки марта халқаро конференция ташкил этилди.

Фульд шаҳридаги тарихий ёдгорликларни таъмирлаш ўқув маркази директори жаноб Гернер ва унинг етакчи ходимлари институтимиз етакчилигида Ўзбекистондаги тарихий ёдгорликларни таъмирлаш ишларини ўз зиммаларига олишди ва Самарқанд Шоҳи Зинда ансамблидаги Шоди Мулк оға мақбарасини реставрация қилиш борасида лойиҳа тайёрланди. Ҳозир бу борадаги илмий-амалий ишларимиз Самарқанд шаҳар ҳокимлиги ва бошқа мутасадди ходимлар билан келишилган ҳолда амалга оширилмоқда.

1998 йил сентябрь ойида Малайзияда Ислом тарихи музейи очилиши белгиланган. Бунда бутун дунёдаги ислом архитектурасининг энг йирик ёдгорликлари (масжид, мадрасалар) макетлари кўргазмаси очилади. Институтимиз архитекторлари бу кўргазма ташкилий ишларига жалб қилинган ва Самарқанддаги Гўри Амир мақбараси, Имом Бухорий мажмуаси ва Бухородаги масжиди Калон макетларини ишлаб, кўргазмага қўйиш вазифаси юкланган.

Оксфорддаги халқаро Ислом тадқиқот маркази томонидан Самарқанддаги Имом Бухорий мажмуаси асосида Ҳадис маркази лойиҳасини бажариш учун халқаро ёпиқ танлов эълон қилинган эди. Бу танловда еттита мамлакат вакиллари қатнашади. Институтимиздан профессор К. Муҳаммаджанов бошлиқ лойиҳачилар гуруҳи танловда қатнашиб, улар таклиф этган лойиҳа ҳозирги кунда қурилиш учун асос қилиб олиндики, бу республикамиздаги архитектура таълими даражасига берилган улкан баҳодир. Мустақилликка эришганимиздан сўнг архитектура олий таълимини замон талаблари даражасида ривожлантириш учун ўқув режаларига бир қатор янги фанлар киритилди. Ҳаттотлик санъати, меъморчилик назарияси ва тарихи, таъмирлаш ва қайта тиклаш фанлари шулар жумласидандир.

Институтимиз қошида икки йил муқаддам лицей ташкил этилиб, эндиликда уни академик лицейга айлантириш ва миллий дастурда белгиланган вазифаларни муваффақиятли ҳал қилиш имкони вужудга келди.

Институтимизда профессор-ўқитувчиларимизнинг ҳамда вилоятлардаги касбдош профессор-ўқитувчиларнинг малакасини ошириш ишларига алоҳида эътибор берилмоқда. Малака ошириш ишларини жаҳон андозалари даражасига кўтариш учун яқинда Франциянинг «СЕКА» фирмаси ва Ўзбекистон Давлат архитектура қурилиш қўмитаси ўртасида тузилган қўшма корхонада ўқитувчиларимизнинг малакаларини ошириш ишларини ташкил қиляпмиз.

Б. АСҚАРОВ,
Тошкент архитектура-қурилиш институти ректори, профессор.

● *ИСТЕЪДОД*

УЛУҒБЕК ЯНА ҒОЛИБ

Яқинда Грузия пойтахти Тбилиси шаҳрида ёш фортепиано ижрочиларининг халқаро танлови бўлиб ўтди. Унда жаҳоннинг бир қанча мамлакатларидан 200 дан ортиқ пианиночилар қатнашдилар. Ушбу танловда юртдошимиз Улуғбек Полвонов энг олий соврин (Гран-При)ни олишга сазовор бўлди.

Улуғбек Полвонов 1974 йили Урганч шаҳрида бастакор Қадам Полвонов оиласида дунёга келган. Асли Қадам оғанинг оталари Полвон Расулов ҳам эл орасида танилган созанда дуторчи бўлиб кўп йиллар давомида олдин Хива халқ театри, кейинчалик Хива шаҳар маданият уйида элга сидқидилдан хизмат қилганлар. Улуғбекнинг онаси Роҳатой Ҳакимова ҳам санъаткорлар оиласидан.

Улуғбек Тошкентдаги В.Успенский номли махсус мусиқа мактаб интернатида ўқиш давомида 1989 йили ўрта махсус ўқув юртлари ёш пианиночиларининг VIII республика танлови ғолиби бўлган. 1991 йили М. Ашрафий номидаги Тошкент Давлат консерваториясига ўқишга кирганидан кейин эса Португалиянинг Порто шаҳрида бўлиб ўтган танловда яна фахрли ўринни эгаллаган эди.

У 1996 йил июнь ойида Германиянинг Цвикау шаҳрида ўтказилган Р. Шуман номидаги танловда қатнашди. Ушбу танловнинг энг истеъдодли ижрочиси сифатида Тбилисида бўладиган халқаро танловга таклиф қилинди.

Улуғбек 1996 йили консерваториянинг ассисент-стажерлик бўлимида профессор Н. С. Цинцадзе синфида ўқишини давом эттирди. Ундаги чет элда таълим олишга бўлган иштиёқ ва истеъдоди Берлиндаги Олий мусиқа мактаби аспирантурасига етаклади ва унинг талабаси бўлди. Шунча қилинган меҳнат, ўқиш, ижодий изланиш, ижрочилик маҳоратини тинмай ошириш, ўз самарасини берди. Юқорида айтганимиздек энг обрўли, аҳамиятли халқаро танловда катта муваффақиятни қўлга киритди.

Б. МАТЁҚУБОВ.

Кузак алдамади,
алдамади ер,
Улуғ меҳнатингга
бобо, ташаккур!
Беҳуда тўкилмас
манглайдаги тер,
Ризқ бўлиб товланар
ишкомдаги нур.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ сурат-лавҳаси.

ТАЛАБАЛАР САҲНАСИДА

Маннон Уйғур номидаги Тошкент давлат санъат институти ўқув театри репертуари яна бир саҳна асари билан бойиди.

Даврон Собировнинг «Йўлдош банги» пьесаси 3-курс қўғирчоқ театри актёрлиги талабалари томонидан саҳнага қўйилди. Саҳналаштирувчи режиссёр Шермат Ҳайитбоевнинг айтишича, бу асарда асосан, Хоразм воҳасининг ўтмиш ҳаёти акс этган. Асар қаҳрамони Йўлдош банги хаёлан Африка ва Японияга сайр қилади, турли воқеаларни бошидан ўтказади. У қаерда бўлмасин, ўз юртини, қишлоғини нақадар севишини англаб етади.

Шавкат РЕЖАПОВ.

МАКТАБДА КИГИЗ БОСИЛЯПТИ

Ғузор туманидаги Эшонқудуқ қишлоғида жойлашган Камолиддин Беҳзод номидаги умумтаълим ўрта мактабида асосан чорвадорларнинг фарзандлари таълим олишади. Бу ерда истиқомат қиладиган аҳоли хонадонларида қўй-эчкилар боқилади. Бундан бир неча йил муқаддам мактабда жундан ип йигириб гилам тўқиш йўлга қўйилганди. Мактаб ўқувчилари томонидан яратилган гилам нусхалари не-не кўргазмаларда намойиш этилмади, дейсиз. Тўқилган гиламларни буюртмачиларга етказиб беришдан тушган маблағ ўқув жиҳозлари, кўргазмали қуроллар сотиб олишга сарфланиб турилибди.

Яқинда мактабда жундан кигиз босиш ҳам йўлга қўйилди. Кигиз босиш учун дастлаб қишлоқнинг чевар аёллари таклиф этилдилар. Улар бир неча кун давомида жунни титиш ҳамда кигиз босиш жараёнларини ўқувчиларга ўргатиб туришди. Сўнгра ўқувчиларнинг ўзлари кигиз босишни бемалол ўзлаштириб мустақил равишда ота-боболаримиз ўтов ва уйларини 40-50 йиллаб безаб, қишда илиқлик, ёзда салқинлик бағишлаб турадиган буюмларни тайёрлай бошладилар.

Г. ПЎЛАТОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

«ПГС» ФИРМАСИ ТАКЛИФ ЭТАДИ

КИЧИК НОВВОЙХОНАЛАР (4 ХИЛДАГИ),

САУНА учун УСКУНАЛАР,

САНОАТ ЭЛЕКТРОПЛИТАЛАРИ,

ГРИЛЬ, ХОТ-ДОГ УЧУН МОСЛАМАЛАР.

Тел.: (3712) 79-14-29, 79-38-54. "С. Раҳимов" метро бекати.

148

Тошкент Ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти раҳбарияти, «Олий математика» кафедраси жамоаси «Олий математика» кафедрасининг катта ўқитувчиси К. Нишонбоевга отаси

Нишонбой ота ЮСУПОВнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон давлат муассасалари ва жамоат хизмати ходимлари касаба уюшмаси Марказий қўмитаси мазкур қўмита ташкилий бўлимининг мудири Ботирали Ҳусанбоевга оналари

Гавҳар ая ҲУСАНБОЕВАнинг

вафот этгани муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ҲАФТАЛИК КЎРСАТУВЛАР

СЕШАНБА, 4

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи.8.35 «Бастакор илҳоми».9.00 Биржа ва банк хабарлари.9.15 «Олам ва одам».9.35 «Алпомиш авлодлари».**10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.**10.05 Инглиз тили.10.35 «Ўн икки ой». Республика қўғирчоқ театрининг спектакли.11.35 «Остонаси тиллодан».11.55 «Шарқ тароналари». 23-кўрсатув.12.15 «Ёшлар ва замон».12.35 Ш. Бошбеков. «Эшик қоққан ким ўзи?» Видеофильм.14.05—14.35 Ўзбекистон телерадиокомпанияси хор жамоасининг концерти.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.18.10 Болалар учун. «Санъат ғунчалари».18.30 «Замин фидойилари».18.50 «Халқ саломатлиги йўлида».19.05 «Изтироб».**19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.50, 23.30 — Эълонлар.**19.30 «Ахборот» (рус тилида).19.55 «Биламизу, аммо...»20.10 Оқшом эртаклари.20.30 «Ахборот».21.00 «XXI аср бўсағасида».21.20 Хиванинг 2500 йиллигига бағишланган байрам концерти (такрор).22.55 «Адолат». Ҳуқуқий-публицистик кўрсатув.23.15 «Вазият».23.35 «Ахборот».24.00 «Уйғоқ кунлар». Кинокўрсатув.00.25—00.30 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури.18.05 Кундалик.**18.15, 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.**18.20 «Ёрилтош». Мульттўплам.18.35 «Палитра».18.50 «Дойче Велле» тақдим этади...»19.10 «Нафис мажлислар».19.30 «Ахборот» (рус тилида).19.55 «Табиат дунёси».20.30 «Ахборот».21.00 «ХИФ».21.20 Оҳанглар ва Эълонлар.21.30 «Кинонигоҳ».23.10 Кундалик.23.20 «Авлодимиз».23.35 «Акс».23.55 «Ишбилармонлар ҳафтаси».00.10—00.20 Кундалик.

III

17.55 Янгиликлар.18.00 «Гарри—қор одам». Қисқа метражли телевизион фильм. 2-серия.

*

Россия жамоат телевидениеси. 7.30—9.00

***

18.20—21.35

*

21.35 «Қорачингил». Телефильм.

Россия давлат телевидениеси. 22.00—22.25

*

22.25 Эълонлар.22.30 «Оқ бўрилар». Бадиий фильм (Олмония). 00.10—00.30 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 Кўрсатувлар тартиби.18.50 «Мультикарусель».19.05, 21.45 Эълонлар.19.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.19.55 «Сен ҳақингда ва сен учун».20.10 Мусиқий дақиқалар.20.15 «Солиқ ҳақида сабоқлар».20.30 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.21.00 «Янги иқтисод».21.20 «TB-IV да немис тўлқини».21.50 «Уйингоҳ».22.20 «Телеташриф».22.40 Мусиқий дақиқалар.22.45 «Европа манзаралари».23.05—23.15 «Хайрли тун!».

ЧОРШАНБА, 5

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Муҳаббат наволари». Мусиқий дастур.8.55 «Бокира туйғулар».9.15 «Қишлоқ стадионларида».9.35 «Дунё адабиёти».**10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.**10.05 «Инсон ва замин». Тележурнал.10.30 Янги алифбони ўрганамиз.11.00 «Одам бўлмайди». Бадиий фильм.12.30 «Шукуҳ».13.00 «Юртим жамоли».13.30 «Қиёфа». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Малика Иброҳимова. 14.05—14.25 «Соз сеҳри». Мусиқий дастур.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.18.10 «Фарзанд — умид юлдузи».18.30 «Бу ёруғ оламда Ватан биттадур...»18.35 Фольклор-этнографик ансамблларнинг «Зилол-97» телефестивали.18.50 «Исмлар тарихи».19.05 «Жамоат ташкилотлари: маслак ва мақсад».**19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.10, 23.50 — Эълонлар.**19.30 «Ахборот» (рус тилида).19.55 «Тошкент метроси: кеча ва бугун».20.10 Оқшом эртаклари.20.30 «Ахборот».21.00 «Иқтисодиёт чорраҳаларида».21.20 Эстрада хонандалари куйлайди.21.50 «Бухорои Шариф».22.15 «Бирдан бир миллионгача». Публицистик кўрсатув.22.35 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Трактор» (Тошкент) — «Хоразм» (Урганч).23.20 «Ўзбекистон бастакорлари». Рустам Абдуллаев.23.55 «Ахборот».00.20—00.25 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури.18.05 Кундалик.**18.15, 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.**18.20 «Ёрилтош». Мульттўплам.18.35 «Классик куйлар кечаси».18.55 «Услуб».19.05 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».19.30 «Ахборот» (рус тилида).19.55 «Табиат дунёси».20.30 «Ахборот».21.00 «Хонадонингизда осойишталик бўлсин».21.30 Оҳанглар ва Эълонлар.21.40 «Кинонигоҳ».23.10 Кундалик.23.20—00.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III

17.55 Янгиликлар.18.00 «Гарри — қор одам». Қисқа метражли телевизион фильм. 3-серия.

*

Россия жамоат телевидениеси. 7.30—9.00

***

18.20—21.35

*

21.35 «Шоҳсупа сари йўл». Спорт дастури.

*

Россия давлат телевидениеси. 22.00—22.25

*

22.25 Эълонлар.22.30 «Доно Мондухай хоним». Бадиий фильм. 1-серия (Мўғулистон).23.40—24.00 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мультикарусель».19.00, 21.50 Эълонлар.19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал.19.30 «Ташрифлар ва таклифлар».20.00 «Спортлото».20.10 «Дунё ва болалар».20.30 «Маҳаллада дув-дув гап». Бадиий фильм.21.55 «Автосалтанат».22.05 «Нафосат гулшани».22.35 «Ҳуқуқ ва бурч».22.55 «Бу ажиб дунё».23.10—23.20 «Хайрли тун!».

ПАЙШАНБА, 6

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи.8.35 Эстрада хонандалари куйлайди.9.05 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». 9.25 Болалар учун. «Орзу».9.50 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Дастлабки пойга».**10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.** 10.05 Ёшлар учун. «Мунис қалблар».10.30 Алифбо сабоқлари.11.00 «Оцеола». Бадиий фильм.12.30 «Ҳуқуқий жамият сари».13.00 «Туташ томирлар».13.15 «Хўжа Насриддин». Мультфильм. 13.35 «Фан — тараққиёт негизи».14.05 — 15.05 «Биз танлаган йўл». Видеоканал.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.18.10 «Қизиқарли учрашувлар».18.35 «Хидоят сари».18.55 «Шарқ тароналари». 24-кўрсатув.**19.25, 20.25, 20.55, 22.30 23.40 — Эълонлар.**19.30 «Ахборот» (рус тилида).19.50 «Юзма-юз».20.10 Оқшом эртаклари. 20.30 «Ахборот».21.00 «Буюк келажак сари».21.20 «Давр фарзанди». Шароф Рашидов таваллудининг 80 йиллигига.21.50 Санъат усталарининг концерти.22.35 «Таҳлил». 22.55 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Нефтчи» (Фарғона) — «Зарафшон» (Навоий).23.45 «Ахборот».00.10 — 00.15 Ватан тимсоллари.

II

9.00 «Мультипанорама».9.20 «Ҳайвонот дунёси».9.40 «Синфдош».10.00 «Бари ҳазил».10.10 «Мусиқа салтанати».10.35 «Жараён».10.45 Видео-«О».12.15 Футбол. Жаҳон чемпионати. Саралаш ўйинлари.

* * *

18.00 Кўрсатувлар дастури.18.05 «Даракчи».18.15 «Аралаш-қуралаш». Болалар учун дастур.18.30 «2000-йилдан сўнг». Телесериал. 18.50 «Бир жуфт қўшиқ».19.00 «Билиб қўйган яхши».19.10 «Қатрада қуёш».**19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.**19.30 «Ахборот» (рус тилида).19.55 «Дубляж».20.15 «Сир».20.30 «Ахборот».21.00 «Мутойиба».21.20 Оҳанглар ва Эълонлар».21.30 «Кино жавонидан».24.00 — 00.10 «Даракчи».

III

17.55 Янгиликлар.18.00 «Гарри—қор одам». Қисқа метражли телевизион фильм. 4-серия.

*

Россия жамоат телевидениеси. 7.30—9.00

***

18.20—21.35

*

21.35 Эълонлар.21.40 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».

***

Россия давлат телевидениеси. 22.00—22.25

*

22.25 «Сато». Телефильм.22.45 «Доно Мондухай хоним». Бадиий фильм. 2-серия.23.55—00.15 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мультикарусель».19.00, 21.40 Эълонлар.19.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.19.50 «Ҳамшаҳарлар».20.10 «02» тўлқинида.20.25 «Чинсэн».20.55 «Минг бир маслаҳат».21.10 «Коктейль плюс».21.45 «Интерспорт».21.55 «Каталог».22.05 «Она».22.35 «Туркия кеча ва бугун».22.55 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари. 23.25—23.35 «Хайрли тун!»

ЖУМА, 7

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон». Тонгги дам олиш дастури.8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Юзма-юз».8.45 «Шарқ тароналари». 24-кўрсатув.9.15 «Бармоқлар сеҳри».9.35 «Авлод». Публицистик кўрсатув.**10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.**10.05 Немис тили.10.35 «Шоирлар — болаларга».10.55 «Истак бору, имкониятчи?»11.10 Болалар учун фильм. «Изтопар».12.40 «Суварак». Мультфильм.12.50 «Тасвирга кўчган кўнгил».13.20 Санъат усталарининг концерти. 14.05 — 15.05 «Сайқал». Видеоканал.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.18.10 «Қўшиғим, жон қўшиғим».18.35 «Чемпион билан учрашув».18.50 Қуёш юрти. «Ўзбекистон дея аталур». Телефильм.19.00 «Қалб гавҳари».**19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.05, 00.25 — Эълонлар.**19.30 «Ахборот» (рус тилида).19.55 «Ислоҳот: изланишлар самараси».20.10 Оқшом эртаклари.20.30 «Ахборот».21.00 «Иқтисод алифбоси».21.30 «Мусиқа бўстони». Телеальманах.21.45 «Битик». Бадиий-публицистик кўрсатув.22.10 «Омад ғилдираги». Телевизион ўйин. 23.00 «Меҳр макони». **«Мунаввар дунё». Маърифий дам олиш дастури.**23.20 «Олам». 23.40 УзТВ экранида биринчи марта. «Оқибат». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 12-қисм(Миср Араб Республикаси).00.30 «Ахборот».00.55 — 01.00 Ватан тимсоллари.

II

9.00 «Аралаш-қуралаш».9.15 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.9.35 «Бир жуфт қўшиқ».9.45 «Билиб қўйган яхши».9.55 «Қатрада қуёш».10.10 «Дубляж».10.30 «Сир».10.40 «Мутойиба».11.00 — 13.30 «Кино жавонидан».

* * *

18.00 Кўрсатувлар дастури.18.05 «Даракчи».**18.15, 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.**18.20 «Бугуннинг боласи».18.35 «Нозик мўъжиза».18.45 «Ёқимли иштаҳа».19.00 «Бизнес ҳафта якунлари».19.10 «Эртага — шанба».19.30 «Ахборот» (рус тилида).19.55 Дилнавоз садолар.20.05 «Тақдим».20.30 «Ахборот».21.00 «Ривоят».21.10 «Хуш келибсиз».21.25 Оҳанглар ва Эълонлар.21.40 «Кинонигоҳ».23.15 «Бокс. Бокс. Бокс». 23.30 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.00.20 — 00.30 «Даракчи».

III

17.30 Янгиликлар.17.35 «Гарри — қор одам». Қисқа метражли телевизион фильм. 5-серия.

*

Россия жамоат телевидениеси. 7.30—9.00

***

17.55—21.35

*

21.35 «Мусиқа ҳамма учун». Мусиқий дастур.

*

Россия давлат телевидениеси. 22.00—22.30

*

22.30 Эълонлар.22.35 Наби Раҳимов «Фалокат оёқ остида». фильмида.00.10—00.30 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мультикарусель».19.00, 22.05 Эълонлар.19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал.19.30 «Бу бўстон аро».20.20 «Ўтмишсиз келажак йўқ».20.50 «Ширу-шакар».21.20 «Маънавият ва ислом».21.40 «Осиё монитори».22.15 «Араб эстрадаси».22.35 «Тўйлар муборак». Бадиий фильм.23.40—23.50 «Хайрли тун!».

ШАНБА, 8

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи.8.35 «Халқ ижодиёти».8.55 «Оқибат». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 12-қисм.9.40 «Тонг юлдузи» — меҳмонимиз».**«Ёшлик» студиясинамойиш этади:**10.05 «Маҳорат».10.25 «Қишлоқ ҳақида ўйлар».10.45 «Омад ғилдираги». Телевизион ўйин. 11.35 «Озода бўлса шаҳринг».12.00 «Истеъдодлар ўлкасидир ҳур Ўзбекистон!» Республика ёш ижодкорлар фестивали.12.45 «Инсон — ҳаёт гултожи».13.10 «Мио, болагинам Мио». Бадиий фильм.14.45 — 15.05 «Табаррук қадамжолар».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.18.00 Болалар учун. «Қўнғироқча».18.20 «Шеър ва шуур».18.30 «Спорт, спорт, спорт».19.00 «Шарқ тароналари». 25-кўрсатув.**19.25, 20.25, 20.55, 22.20 — Эълонлар.** 19.30 «Ахборот» (рус тилида).19.50 Оқшом эртаклари.20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).20.15 «Омонлик тилаймиз».20.30 «Ахборот».21.00 «Ўзбекистоннинг янги тарихи». 21.30 «Ҳамма кўриши шарт... эмас». Дам олиш дастури.22.25 «Нуроний». Тележурнал.22.45 «Сулола».**«Тунги ёғду». Дам олиш дастури.**23.15 «Мусиқали саёҳат». 23.30 «Имкон чўққилари». 23.45 «Тўрт йўл». Бадиий фильм. 1—2-сериялар.02.25 «Мунажжим башорати».

II

9.00 «Бугуннинг боласи».9.15 «Нозик мўъжиза».9.25 «Ёқимли иштаҳа».9.40 «Бизнес ҳафта якунлари».9.50 Дилнавоз садолар.10.00 «Тақдим».10.20 «Ривоят».10.30 «Хуш келибсиз».10.45 «Кинонигоҳ».12.20 — 12.35 «Бокс. Бокс. Бокс».

* * *

18.00 Кўрсатувлар дастури.18.05 «Даракчи».18.15 «Боланинг тили».18.30 «Ёрилтош».18.50 «Қонун ҳимоясида».19.00 «Табиат шифохонаси».19.10 «Таянч».**19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.**19.30 «Ахборот» (рус тилида).19.55 «Бизнес-академия».20.10 «Омонлик тилаймиз».20.30 «Ахборот».21.00 «Ханда дўкони».21.20 «Даллас». Телесериал.22.10 «Зиндаги ёхуд муҳаббат».22.30 «Интерфутбол».22.50 Оҳанглар ва Эълонлар.23.00 Видео — «О».00.35 — 00.45 «Даракчи».

III

16.40 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.16.45 Ўзбекистон телерадиокомпанияси камер оркестри концерти.

*

Россия жамоат телевидениеси. 17.15—21.35

*

21.35 Эълонлар.

IV

9.00 «Аэробика».9.20 Эълонлар.9.25 «Шанба эртаги».10.25 «Ассалом, Франция!»10.55 «Кросс-Роуз» кафесига хуш келибсиз» («Америкага назар» кўрсатувига илова).11.25 «Учувчи шифокорлар». Телесериал.12.10 Чет эл эстрадаси.12.40—13.00 «Корейс тилини ўрганамиз».

***

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мультикарусель».19.00, 22,00 Эълонлар.19.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.19.50 «Шанба оқшомида».20.00 «Намасте».20.30 «Спектаклдан сўнг».21.00 «Биргаликда куйлайлик».22.05 «Эсдалик учун дастхат».22.35 «Самодаги олмослар». Телесериал.23.20 «Бу ажиб дунё».23.35 «Хит-коллекция».23.55—00.05 «Хайрли тун!»

ЯКШАНБА, 9

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур.10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».11.00 «Олам». Кинокўрсатув. 11.20 «Ташриф». Дам олиш дастури.12.00 «Болаларга бахшида умр».12.20 «Туркий уруғлар». Қўнғирот.12.35 «Шарқ тароналари». 25-кўрсатув.13.00 «Нодир шахс». Бадиий фильм.14.20 «Ҳамма кўриши шарт... эмас». Дам олиш дастури.15.10 — 16.00 «Нурли келажак».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.18.00 Мультолам.18.20 Ёшлар учун. «Аудитория».18.40 «Санъаткор саодати». Мусиқий кўрсатув.19.00 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув.**19.25, 19.55, 20.25, 21.00 — Эълонлар.**19.30 «Панорама» (рус тилида).20.00 «Якшанба оқшомида». 20.30 «Ҳафтанома».21.05 «Олтин дала». Ахборот-мусиқий дам олиш кўрсатуви.22.05 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Дўстлик» (Тошкент вилояти) — «Нефтчи» (Фарғона).22.50 Телевизион миниатюралар театри. **«Аср мўъжизаси»кинодастури.** 23.20 Кино янгиликлари.23.35 «Ўзбек киноси ижодкорлари».23.55 Туркон Шарой «Мине» фильмида.01.25 — 01.30 Ватан тимсоллари.

II

9.00 «Боланинг тили».9.15 «Ёрилтош».9.35 «Қонун ҳимоясида».9.45 «Табиат шифохонаси».9.55 «Таянч».10.10 «Бизнес-академия».10.25 «Омонлик тилаймиз».10.40 «Ханда дўкони». 11.00 «Даллас». Телесериал.11.50 «Зиндаги ёхуд муҳаббат». 12.10 «Интерфутбол».12.30 — 14.05 Видео — «О».

* * *

16.00 Кўрсатувлар дастури.16.05 Футбол. Жаҳон чемпионати. Саралаш ўйинлари. 17.50 «Даракчи».18.00 Болалар дунёси. 18.15 «Мультипанорама».18.35 «Турфа олам».19.00 «Нафосат».19.10 «Келгуси ҳафтада».**19.25, 19.55, 20.25, 21.00 — Эълонлар.**19.30 «Панорама» (рус тилида).20.00 «Бу мунис лаҳзалар».20.30 «Ҳафтанома».21.05 «Жараён».21.15 «Изҳор».21.40 «Даллас». Телесериал.22.30 «Миллионлар ўйини».22.50 «Тақвим, эълонлар, оҳанглар».23.00 Видео—«О».00.35 — 00.45 «Даракчи».

III

18.55 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

19.00 «Самога йўл». Болалар учун қисқа метражли фильм.

*

Россия жамоат телевидениеси. 19.40—23.20

*

23.20 Эълонлар.23.25—23.50 «Панорама» (рус тилида).

IV

9.00 «Хайрли тонг!».9.30 «Парле ву франсе?»9.55 «Эртакларнинг сеҳрли олами».11.35 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).11.45 Эълонлар.11.50 Киносалон. «Юрск давридаги боғ». Бадиий фильм.13.50 «Кинони севасизми?».14.20 «Жонли сайёра».14.40 «Ўхшаш қиёфалар музейи». Бадиий фильм.16.20 «Шу куннинг мавзуси».16.35 Мультэкран.16.50—17.10 «Сенинг вақтинг».

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мультикарусель».19.00, 21.30 Эълонлар.19.05 «Менинг кўчам».19.20 «Телеташриф».19.40 «Иштирок этувчилар».20.10 «Мусиқий олимп».20.30 «Тошкент оқшомида».21.00 «Жаҳон кинематографияси янгиликлари».21.35 Киносалон. «Анаконда».23.15—23.25 «Хайрли тун!»

ХАЛҚ СЎЗИ — НАРОДНОЕ СЛОВО

Бош муҳаррир Аббосхон УСМОНОВ

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

БЎЛИМЛАР:
Парламент 133-57-34;
Хатлар 136-55-39;
Ҳуқуқ ва қонунчилик 136-37-85;
Иқтисодиёт 136-36-65, 136-07-94;
Маънавият 136-35-60;
Тунги муҳарририят 133-70-28;
Эълонлар 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 0001
Буюртма Г — 0670, 34.126 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва операторлар Рустам АЗИМОВ ва Иван РЕШАНОВ томонидан саҳифаланди.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Навбатчи муҳаррир —Қ. Эшматов.
Навбатчи —Ф. Санаев.
Мусаҳҳиҳ — Ф. Усмонов.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. Босишга топшириш вақти—21.00 Босишга топширилди — 00.40 1 2 3 4 5 6